

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

E

PRIJEDLOG

ZAKON O ŠUMAMA

Sarajevo, srpanj 2017. godine

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim Zakonom uređuje se očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih ekoloških funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama i šumskim zemljištem, ekonomske funkcije, socijalne funkcije, financiranje biološke obnove i unaprjeđivanje šuma na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija).

Članak 2. (Šume i šumska zemljišta)

- (1) Šume i šumska zemljišta su dobro od općeg interesa i temeljni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestiraju kroz ekološke, ekonomske i socijalne funkcije.
- (2) Šume i šumska zemljišta uživaju posebnu brigu i zaštitu Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave i koriste se pod uvjetima i na način koji su propisani ovim Zakonom.

Članak 3. (Definicija šuma i šumskih zemljišta)

- (1) Pod šumom, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1000 m^2 i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta.
- (2) Šumom se smatraju i šumski rasadnici, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi na temelju prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putovi i druga šumska transportna i protupožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja i površine namijenjene rekreaciji.
- (3) Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvaća i područja sa smanjenim šumskim pokrivačem čije krošnje prekrivaju manje od 30% zemljišta, a što obuhvaća krš, čistine, livade i pašnjake unutar šuma.
- (4) Šumom se ne smatraju groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolirane skupine šumskog drveća na površini do 1000 m^2 kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.
- (5) U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno, da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odluku donosi kantonalni ministar nadležan za poslove šumarstva (u dalnjem tekstu: kantonalni ministar) na temelju mišljenja stručnog povjerenstva kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u dalnjem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Članak 4. (Definicije pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- (1) **Certificiranje gospodarenja šumskim resursima** podrazumijeva dobrovoljnu proceduru u kojoj nezavisno tijelo za certificiranje izdaje pisani potvrdu-certifikat korisniku šuma da je gospodarenje šumama koje se provodi na određenom šumskom području usklađeno s unaprijed definiranim međunarodnim standardima.

- (2) **Cijena drveta na panju** je cijena koja se dobije kada se ostvareni prihod od prodaje šumskih drvnih sortimenata na stovarištu umanji za ostvarene proizvodne troškove sječe, izrade i izvoza istih do stovarišta i podijeli na njihovu ukupnu neto drvnu masu nezavisno od njihove strukture.
- (3) **Doba uređivanja** je godina u kojoj se izrađuje šumskogospodarska osnova, tj. godina za koju je prikazano stanje šuma u šumskogospodarskoj osnovi.
- (4) **Doznačava** podrazumijeva odabiranje, obilježavanje, premjeravanje i evidentiranje stabala za sječu.
- (5) **Etat** je planirani obujam sječa u skladu s principima trajnosti, polifunkcionalnosti i ekonomičnosti. Etat se određuje po glavnim vrstama drveća, grupama vrsta drveća, debljinskim klasama, veličinom i kvalitetom definiranim po kvalitetnim klasama stabala, a utvrđuje se unutar plana sječa šumskogospodarske osnove.
- (6) **Funkcije šuma su:**
- a) ekološke: zaštita raznolikosti gena, vrsta, šumskih ekosustava i pejzaža, zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska, uključujući ulogu šuma u vezivanju ugljika iz zraka;
  - b) ekonomski: prihod od proizvodnje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda i prihod od turizma;
  - c) socijalne: znanost, istraživanje, obrazovanje, obrana, zaštita naselja, objekata i infrastrukture, turizam, rekreacija, pejzažno-estetske funkcije, povijesne funkcije, umjetnost, duhovno-spiritualne funkcije i unaprjeđenje kvaliteta življjenja stanovništva.
- (7) **Gola sječa** znači sječu svih ili praktično svih stabala s određene površine i može biti gola sječa na malim površinama i gola sječa na velikim površinama. Gola sječa na malim površinama ne obuhvata površinu cijele sastojine ili odsjeka, već njene manje dijelove u cilju obnove sastojine. Oblik, veličina i raspored ovih površina ovise od propisanog sustava gospodarenja šumama. Gola sječa na velikim površinama obuhvaća površinu cijele sastojine ili odsjeka.
- (8) **Gospodarenje šumom** obuhvaća uzgajanje i zaštitu šume, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture i korištenje šume i šumskog zemljišta u skladu s kriterijima za održivo gospodarenje šumom i odredbama šumskogospodarske osnove;
- (9) **Gospodarska jedinica** je dio šumskogospodarskog područja koja je, u pravilu, prilagođena konfiguraciji terena, organizacijskim potrebama gospodarenja šumama i komunikacijama. Gospodarska jedinica dijeli se na odjele i odsjeke.
- (10) **Korisnik šuma** je šumskogospodarsko društvo u državnom ili većinskom državnom vlasništvu koje na temelju ugovora zaključenog sukladno odredbama ovoga Zakona obavlja poslove gospodarenja državnim šumama i stavlja drvo i nedrvne šumske proizvode u promet.
- (11) **Korištenje šume** obuhvaća sječu i transport drveta, sabiranje nedrvnih šumskih proizvoda uključujući i prodaju šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda kao i korištenje drugih vrijednosti šume.
- (12) **Krčenje šume** u smislu ovoga Zakona je pretvaranje šumskog zemljišta u drugu vrstu kulture radi promjene namjene zemljišta. Izgradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu potrebnih za gospodarenje šumama, kao i lovno uzgojnih i lovno tehničkih objekata ne smatra se krčenjem, te objekata neophodnih za upravljanje šumama posebne namjene.
- (13) **Kriteriji za ocjenu održivosti gospodarenja šumom su:**
- a) održavanje i odgovarajuće poboljšanje šumskih ekosustava i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika,
  - b) održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosustava,
  - c) održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šume,
  - d) održavanje, očuvanje i odgovarajuće poboljšanje biološke raznolikosti u šumskom ekosustavu,
  - e) održavanje i odgovarajuće poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno tla i vode)

- f) održavanje drugih socijalno-ekonomskih funkcija i uvjeta.
- (14) **Krš** je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno otjecanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju posebni površinski fenomeni (škrape, ponikve, uvale, polja i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatnim stijenama. Može biti pokriven šumskom vegetacijom ili bez nje (goli krš).
- (15) **Nezakonito posjećeno** znači posjećeno u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona;
- (16) **Održivo gospodarenje šumama** podrazumijeva upravljanje i uporabu šuma i šumskih zemljišta na takav način i s takvom intenzivnošću koje će očuvati njihovu biotsku raznovrsnost, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost te njihov potencijal, da sada i u budućnosti obavljaju značajne ekološke, gospodarske i socijalne funkcije na lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj razini, a da se pri tom ne ugrozi normalno funkcioniranje drugih o šumi ovisnih ekosustava. Temelji se na načelima trajnosti, polifunkcionalnosti i ekonomičnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem.
- (17) **Osnovni cjenik šumskih proizvoda** (u dalnjem tekstu: cjenik) je minimalni cjenik koji služi za obračun naknada koje su predviđene ovim Zakonom te koji služi kao polazna osnova za ponudu šumskih proizvoda u narednoj godini.
- (18) **Otvorena vatra** je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta.
- (19) **Površinske vode** su sve kopnene vode, izuzev podzemnih voda, prelazne i obalne morske vode, izuzev morskih voda koje pripadaju teritorijalnim vodama.
- (20) **Prava trećih** osoba na šumu i šumsko zemljište su prava koja postoje u skladu s obligacijskim pravom i upisana su u zemljišnoj knjizi.
- (21) **Načelo trajnosti gospodarenja šumama** podrazumijeva: kontinuitet produkcije drvne mase i drugih proizvoda i općekorisnih učinaka šuma i kontinuitet prihoda u drvetu i drugim proizvodima i općekorisnih učinaka šuma, odnosno kontinuitet svih funkcija i potencijala šuma.
- (22) **Promet drveta** i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovoga Zakona, jeste prijevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerada drveta.
- (23) **Pustošenje šuma** podrazumijeva narušavanje stabilnosti šuma, podbjeljivanje stabala, veće oštećivanje stabala i njihovih dijelova, veće uništavanje i oštećivanje pomlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šume i njihove funkcije.
- (24) **Sanitarna sjeća** znači sjeću oboljelih, insektima napadnutih, oštećenih požarom, snjegolomima i vjetrolomima ili izvaljenih stabala.
- (25) **Stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu** je gospodarsko društvo registrirano sukladno odredbama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14) kod nadležnog suda za obavljanje djelatnosti u šumarstvu u skladu s Odlukom o klasifikaciji djelatnosti BiH 2010 („Službeni glasnik BiH“ broj 47/10) ili pravna ili fizička osoba registrirana sukladno odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/09 i 42/11) i koja ispunjava uvjete propisane odredbama pravilnika iz članka 19. stavak 3. ovoga Zakona.
- (26) **Šumska infrastruktura** su šumski kamionski putovi, kontrolne rampe, stalne šumske vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i objekti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
- (27) **Šumski ekosustav** je dinamičan i međuzavisani kompleks zajednica biljaka, gljiva, životinja i mikroorganizama i njihovog neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna cjelina.
- (28) **Šumski požar** je požar koji izbija i širi se šumom i drugim šumskim zemljištem ili koji izbija na drugom zemljištu i širi se na šumu i drugo šumsko zemljište. Definicija "šumskog požara" isključuje propisano ili nadzirano spaljivanje, obično usmjerenovo na smanjivanje ili uklanjanje goriva akumuliranog na zemlji.

(29) **Šumski proizvodi** su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- a) šumsko drveće i grmlje;
- b) biomasu ukupne šumske vegetacije;
- c) cvjetove, sjeme, koštunjičavo voće, bobičaste i druge plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove druge vegetacije unutar šume;
- d) ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke i njihove dijelove;
- e) gljive;
- f) biljni sok i smola;
- g) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
- h) ribe, puževe i rakove;
- i) travnati ili pašnjački prekrivač;
- j) humus, glinu, treset, zemlju, pjesak, šljunak i kamen s površine zemlje.

Proizvodi iz al. b) - j) ove točke predstavljaju nedrvne šumske proizvode.

(30) **Šumski kamionski putovi** su putovi s pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav promet vezan za gospodarenje šumama.

(31) **Šumski reprodukcijski materijal je:**

- a) sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
- b) dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
- c) mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog pomlatka.

(32) **Šumskouzgojnim mjerama** se smatraju sve mjere i aktivnosti koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta. Šumskouzgojne mjeru uključuju:

- a) **mjere za obnovu šuma**, odnosno za stvaranje novih sastojina;
- b) **njegu šuma u mladim razvojnim fazama**, uključujući prorednu mlađih sastojina;
- c) **specijalnu njegu** mlađih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i njegu rubova šuma;
- d) **rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma**, makija, šikara i šibljaka.

(33) **Upravljanje šumama i šumskim zemljištima** podrazumijeva administrativno-upravne poslove koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike, dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šuma i šumskog zemljišta u cilju njihovog očuvanja i unaprjeđenja na principima trajnosti, polifunkcionalnosti i ekonomičnosti.

(34) **Uredljivo razdoblje** je vremensko razdoblje za koji se donosi šumskogospodarska osnova.

(35) **Vlasnici privatnih šuma** su pravne i fizičke osobe koje su na zakonit način stekle pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem. Na zakonit način stečena prava na gospodarenje ili korištenje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta, ne smatraju se vlasništvom u smislu ovoga Zakona.

(36) **Zakonito posjećeno** znači posjećeno sukladno odredbama ovoga Zakona;

(37) **Zaštita šuma** je skup mjera i aktivnosti koje su dužni poduzimati vlasnici i korisnici koji gospodare šumama radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama, bolesti i štetnih antropogenih utjecaja.

Članak 5. (Gramatička terminologija i principi ravnopravnosti spolova)

(1) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

- (2) Pravilnici, evidencije, registri, obrasci, izvješća i drugi akti nastali temeljem ovoga Zakona odražavat će principe ravnopravnosti spolova, te ukoliko sadrže statističke podatke, isti trebaju biti razvrstani po spolu.

POGLAVLJE II.

PLANIRANJE I PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

ODJELJAK A. Planiranje u šumarstvu

Članak 6. (Šumarski program Federacije BiH)

- (1) Šumarski program Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Šumarski program Federacije) poštujući međunarodnu i domaću legislativu definira opću politiku šumarstva, gospodarenja šumama i šumskim zemljишima, kao i politiku gospodarenja s divljači na teritoriju Federacije, orientiranu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unaprjeđivanje raznolikosti šumskih ekosustava i njihovih općekorisnih funkcija. Šumarski program Federacije izrađuje se za sve šume bez obzira na vlasništvo.
- (2) Šumarski program Federacije sastoji se iz dva dijela:
- Opći dio, koji određuje glavne ciljeve, principe i smjernice za trajno gospodarenje šumama u Federaciji, na temelju stvarnog stanja šuma, domaćih i međunarodnih obveza u vezi sa šumarstvom, uvažavajući međunarodno dogovorene smjernice za trajno gospodarenje šumama;
  - Izvedbeni dio u kome se postavljaju i razrađuju ciljevi utvrđeni Općim dijelom i određuje način njihove realizacije u određenom roku, uključujući financiranje.
- (3) Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Parlament Federacije BiH).
- (4) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada Federacije BiH) donosi izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije koji predstavlja temelj za korištenje namjenskih sredstava Federacije Bosne i Hercegovine i namjenskih sredstava kantona sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (5) Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi se za razdoblje od 20 godina s mogućnošću njegove revizije u skladu s dinamikom realizacije izvedbenog dijela. Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije se donosi za razdoblje od pet godina.
- (6) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u dalnjem tekstu: Federalno ministarstvo), u suradnji s kantonalnim ministarstvima, izrađuje nacrt Šumarskog programa Federacije i isti dostavlja Vladi Federacije BiH. Vlada Federacije BiH usvaja prijedlog Općeg dijela Šumarskog programa Federacije i dostavlja ga Parlamentu Federacije BiH na usvajanje. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije nakon što Parlament Federacije BiH usvoji Opći dio Šumarskog programa Federacije.

Članak 7. (Kantonalni šumsko-razvojni plan)

- (1) Kantonalni šumsko-razvojni plan izrađuje se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljишte, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se osigura trajnost gospodarenja šumama na području kantona.
- (2) Pored smjernica iz Šumarskog programa Federacije, kantonalni šumsko-razvojni plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasleđem u šumama i na šumskom zemljишtu, uvjete zaštite voda i uvjete zaštite od štetnog djelovanja voda

utvrđene propisima o vodama i planskim dokumentima upravljanja vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.

- (3) Kantonalni šumsko-razvojni plan sadrži najmanje sljedeće:
  - a) kartu s ucrtanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumskogospodarskih područja i gospodarskih jedinica, granice općina i kategoriju nositelja prava na šumama;
  - b) procjenu funkcija šuma i njihov utjecaj na okoliš;
  - c) klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
  - d) procjenu drvne zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, pomlađivanja, bioraznolikosti i zdravstvenog stanja;
  - e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
  - f) otvorenost šuma s planom izgradnje novih šumske putova;
  - g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
  - h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stupnju opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
  - i) smjernice za korištenje nedrvnih šumske proizvoda;
  - j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
  - k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova;
  - l) smjernice za gospodarenje šumama s posebnim režimom gospodarenja.
- (4) Kod izrade kantonalnog šumsko-razvojnog plana koriste se podaci iz šumskogospodarskih osnova i lovnogospodarskih osnova.
- (5) Vlada kantona donosi kantonalni šumsko-razvojni plan, a kantonalno ministarstvo je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.
- (6) Kantonalno ministarstvo je dužno prilikom izrade plana zatražiti od svih zainteresiranih strana prijedloge i mišljenja, a od jedinice lokalne samouprave dužno je tražiti suglasnost.
- (7) Kantonalno ministarstvo prije donošenja kantonalnog šumsko-razvojnog plana pribavlja suglasnost Federalnog ministarstva, o njegovoj usklađenosti sa Šumarskim programom Federacije.
- (8) Kantonalna ministarstva dužna su trajno čuvati kantonalni šumsko-razvojni plan.

Članak 8. (Inventura šuma)

- (1) Radi utvrđivanja i praćenja stanja šuma, kontinuirano se provodi inventura šuma na velikim površinama u inventurnim ciklusima od 10 godina.
- (2) Inventuru šuma provodi Federalna uprava za šumarstvo (u daljem tekstu: Federalna uprava) u suradnji s kantonalnim upravama.
- (3) Troškovi inventure šuma se financiraju u omjeru 40% Federacija i 60% kantoni.
- (4) Federalni ministar donosi pravilnik o metodici provođenja inventure šuma.

Članak 9. (Šumskogospodarsko područje)

- (1) U cilju osiguranja racionalnog i trajnog gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države formira se šumskogospodarsko područje za koje se izrađuje šumskogospodarska osnova.
- (2) Šumskogospodarska područja predstavljaju, u zemljopisnom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu, jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosustavima.
- (3) U administrativnim granicama jednog kantona može se formirati jedno ili više šumskogospodarskih područja.
- (4) Šumskogospodarsko područje dijeli se na gospodarske jedinice.

- (5) Formiranje šumskogospodarskog područja ili revizija njegovih granica temelji se na stručnom elaboratu Federalnog ministarstva. Stručni elaborat pored prijedloga s obrazloženjem i prikazom bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja sadrži naročito:
- a) preglednu kartu područja s ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumskogospodarskog područja, granicama unutrašnje podjele šuma po gospodarskim jedinicama i odjeljenjima, ucrtanom mrežom trajnih šumske putova, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumskogospodarskog područja;
  - b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjižnim ulošcima, s kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumskogospodarsko područje;
  - c) podatke o drvnoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
  - d) ukupan godišnji zapreminski prirast po kategorijama šuma i vrstama drveća;
  - e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
  - f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumskogospodarskog područja;
  - g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvnih šumske proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije;
  - h) prikaz podataka iz toč. c), d), e), f) i g) ovog stavka po općinama.
- (6) Odluku o formiranju šumskogospodarskih područja ili reviziji njihovih granica donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog Federalnog ministarstva koji se temelji na stručnom elaboratu iz stavka (5) ovog članka, mišljenju kantonalne uprave za šumarstvo (u dalnjem tekstu: kantonalna uprava) i suglasnosti vlade kantona.

Članak 10. (Šumskogospodarska osnova)

- (1) Šumama na prostoru jednog šumskogospodarskog područja se gospodari po odredbama šumskogospodarske osnove, godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove i projekta za izvođenje. Odredbe šumskogospodarske osnove su obvezne. Šumskogospodarska osnova mora biti usklađena sa smjernicama Šumarskog programa Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planom.
- (2) Šumskogospodarska osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama vodnog područja, lovnogospodarska osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa i federalni program upravljanja mineralnim resursima te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.
- (3) Izuzev od odredaba stavka (1) ovog članka, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskogospodarske osnove, šumama u vlasništvu države i privatnom vlasništvu može se gospodariti najduže jednu godinu na temelju privremenog godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumskogospodarske osnove. Odredbe privremenog godišnjeg plana gospodarenja su obvezne. Godina izvršenja privremenog godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumskogospodarske osnove.
- (4) Ukupan obujam sječa predviđen šumskogospodarskom osnovom za uređajno razdoblje, po vrstama drveća, gazdinskim klasama i gospodarskim jedinicama, nije dozvoljeno prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za uređajno razdoblje za visoke šume s prirodnom obnovom, u okviru šumskogospodarskog područja, godišnje se realizira prosječna godišnja količina.
- (5) Kada se u protekloj godini uređajnog razdoblja realizira manje radova i investicija od predviđenog godišnjeg plana u okviru šumskogospodarskog područja, potrebno je u

narednoj godini uređajnog razdoblja planirati i realizirati preostali dio neizvršenih radova i investicija.

- (6) Šumskogospodarska osnova za šume u vlasništvu države donosi se za šume u granicama jednog šumskogospodarskog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena šumskogospodarska osnova za sve šume jedne općine.
- (7) Elektronski i ostali dokumenti izrađeni/pripremljeni tijekom izrade šumskogospodarskih osnova, dostavljaju se uz istu, deponiraju i čuvaju u Federalnom ministarstvu, a jednakom pravo korištenja ovih podataka i pristup istima ima i kantonalno ministarstvo, jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi šuma, vlasnici i korisnici šuma.
- (8) Svi digitalni podaci dostavljaju se u jednom od prihvatljivih formata zemljopisno-informacijskih sustava (GIS) koji omogućava razmjenu ili unos u različite softverske platforme.
- (9) Bilo kakva komercijalna i druga uporaba gore spomenutih podataka/dokumenata nije dozvoljena bez suglasnosti Federalnog ministarstva.
- (10) Šumskogospodarska osnova izrađuje se za uređajno razdoblje od deset godina.
- (11) Svi radovi predviđeni šumskogospodarskom osnovom moraju se realizirati na cijeloj površini šumskogospodarskog područja.

Članak 11. (Izrada, nadzor i donošenje šumskogospodarske osnove)

- (1) Izradu šumskogospodarske osnove može vršiti gospodarsko društvo registrirano za obavljanje djelatnosti u šumarstvu koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje četiri diplomirana inženjera šumarstva/mastera šumarstva koji će raditi na izradi osnove, i to: a) za uzgoj i zaštitu šuma, b) uređivanje i otvaranje šuma, c) iskorištavanje šuma i d) ekonomiku u šumarstvu, s radnim iskustvom na navedenim poslovima od najmanje pet godina nakon stečenog zvanja o završenoj visokoj stručnoj spremi, da posjeduje potrebnu opremu i ispunjava uvjete propisane u pravilniku iz članka 19. stavak (3) ovoga Zakona.
- (2) Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u dalnjem tekstu: federalni ministar) izdaje suglasnost na razdoblje od četiri godine za izvođenje poslova izrade šumskogospodarske osnove gospodarskom društvu koje ispunjava uvjete iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Federalna uprava raspisuje javni poziv za izradu šumskogospodarske osnove za šume u vlasništvu države i odgovorna je za njenu pravovremenu izradu. Federalna uprava je dužna najmanje 120 dana prije isteka roka važnosti šumskogospodarske osnove, dostaviti novoizrađenu osnovu u elektronskoj i pisanoj formi Federalnom ministarstvu. Uz osnovu se dostavljaju prethodne suglasnosti kantonalnog ministarstva i organa nadležnog za vode, a koje su isti dužni dostaviti najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje. Šumskogospodarska osnova se dostavlja jedinici lokalne samouprave radi davanja suglasnosti, koju je dužna izdati u roku od 30 dana. U slučaju da prethodna suglasnost jedinice lokalne samouprave ne bude izdata u navedenom roku ili bude odbijena iz razloga koji nisu utemeljeni ovim Zakonom i pravilnicima donesenim na temelju ovoga Zakona, federalni ministar može donijeti u tom slučaju osnovu bez tražene suglasnosti.
- (4) Nadzor nad izradom šumskogospodarske osnove za šume u vlasništvu države vrše Federalna uprava i kantonalna uprava i o tome izrađuju izvješće.
- (5) Šumskogospodarske osnove za šume u vlasništvu države donosi federalni ministar na temelju prijedloga stručnog povjerenstva.
- (6) Šumskogospodarske osnove za šume u privatnom vlasništvu donosi kantonalni ministar nadležan za poslove šumarstva (u dalnjem tekstu: kantonalni ministar) na temelju prijedloga stručnog povjerenstva, uz prethodno pribavljenu suglasnost jedinice lokalne samouprave i organa nadležnog za vode koje su isti dužni dostaviti

kantonalnom ministarstvu najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje.

- (7) Izrada i nadzor nad izradom šumskogospodarske osnove za privatne šume financira se iz namjenskih sredstava proračuna kantona.
- (8) Sastav, rad i troškove stručnog povjerenstva iz st. (5) i (6) ovog članka određuje nadležni ministar.
- (9) Korisnici šuma dužni su godišnje izdvajati naknadu u iznosu od 1,5% od ukupnog prihoda ostvarenog prodajom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda na namjenski račun Federacije BiH radi financiranja izrade šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države.
- (10) Korisnici šuma dužni su godišnje izdvajati naknadu u iznosu od 0,1% od ukupnog prihoda ostvarenog prodajom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda na namjenski račun Federacije BiH u iznosu od 50% i namjenski račun kantona u iznosu od 50% radi financiranja nadzora nad izradom šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države.
- (11) Naknade iz st. (9) i (10) ovog članka uplaćuju se najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.
- (12) Kontrolu obračuna i uplate naknada iz st. (9) i (10) ovog članka vrši nadležna šumarska inspekcija.
- (13) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumskogospodarske osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uvjeta, potrebno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i potvrđuje Federalno ministarstvo za šume u vlasništvu države, a za privatne šume kantonalno ministarstvo. Jedan primjerak revidirane osnove se dostavlja nadležnom šumarskom inspektoru.
- (14) Šumskogospodarska osnova za šume u vlasništvu države daje se korisniku šuma na realizaciju.

Članak 12. (Sadržaj šumskogospodarske osnove)

- (1) Šumskogospodarska osnova za šume u vlasništvu države obvezno sadrži sljedeća poglavljia:
  - a) Uvodni dio, s razlozima za donošenje šumskogospodarske osnove, detaljnim opisom šumskogospodarskog područja u pravnom, topografskom, geološko-pedološkom, vegetacijskom pogledu, namjeni korištenja, specifičnim ograničenjima u gospodarenju šumama a zatim i temeljnim informacijama o korištenoj metodici rada pri izradi osnove, literaturi, autorima i kontrolorima izrade osnove;
  - b) Stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja, po klasifikacijskim jedinicama namjene korištenja šuma, po prostornim i ekološko-proizvodnim klasifikacijskim jedinicama šuma uključujući i zaštićena šumska područja, objekte, rijetke vrste flore i faune, prikazuje se u formi teksta, tabela i karata;
  - c) Analiza i ocjena gospodarenja u proteklom uređajnom razdoblju, prema izvršenju planova gospodarenja iz protekle šumskogospodarske osnove, i utvrđenog stanja šuma, upotrijebljenih tehnologija rada i ekonomičnosti;
  - d) Planovi gospodarenja šumama i šumskim zemljištima za naredno uređajno razdoblje s:
    - ciljevima gospodarenja šumama, općim i posebnim (tehničkim) po gazdinskim klasama,
    - planom sječa,
    - planom korištenja šuma,
    - planom šumskouzgojnih radova,
    - planom zaštite šuma,

- planom mjera za očuvanje i unapređenje raznolikosti šumskih ekosustava, ekoloških i socijalnih funkcija šume,
  - planom investicijskih ulaganja, i
- e) Ekonomsko finansijska analiza, koja sadrži rekapitulaciju i obračun očekivanih prihoda i rashoda na temelju planova iz točke d) ovog stavka i ocjenu realnosti izvođenja planova gospodarenja šumama u finansijskom pogledu.
- (2) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, nadzor nad izradom, sadržaj šumskogospodarske osnove i postupak donošenja i revizije šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države i privatne šume.

Članak 13. **(Godišnji planovi realizacije šumskogospodarske osnove)**

- (1) Korisnik šuma izrađuje godišnji plan realizacije šumskogospodarske osnove koji sadrži prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.
- (2) Sastavni dio godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove su projekti za izvođenje svih planiranih radova.
- (3) Korisnik šuma dužan je kantonalnoj upravi radi dobivanja suglasnosti dostaviti godišnji plan realizacije šumskogospodarske osnove za narednu godinu i dokaz o uplati naknade za korištenje šuma u vlasništvu države za deset mjeseci tekuće godine najkasnije do 01. prosinca tekuće godine. Korisnik šuma dužan je kantonalnoj upravi dostaviti izvješće o izvršenju plana za prethodnu godinu, s dokazom o uplati naknade za korištenje šuma u vlasništvu države, najkasnije do 31. siječnja.
- (4) Kantonalna uprava u roku od 30 dana od dana prijema godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove odlučuje o zahtjevu za izdavanje suglasnosti na isti.
- (5) Ukoliko korisnik šuma nije uplatio naknadu za korištenje šuma u vlasništvu države sukladno stavku 3. ovog članka i ukoliko nije realizirao neizvršene planirane radove i investicije iz prethodne godine predviđene dopunjениm godišnjim planom iz stavka (8). ovog članka, suglasnost na godišnji plan realizacije za narednu godinu se neće izdati, a korisnik šuma dužan je nastaviti obavljanje poslova zaštite i uzgoja šuma.
- (6) Radovi predviđeni godišnjim planom realizacije šumskogospodarske osnove ne mogu se započeti bez suglasnosti kantonalne uprave za šumarstvo. U tijeku godine, a najkasnije do 30. rujna, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, može se izvršiti izmjena godišnjeg plana na način kako je to propisano stavkom (3) ovog članka.
- (7) Godišnji plan realizacije šumskogospodarske osnove i dopunjeni godišnji plan iz stavka 8. ovog članka na koji je dobijena suglasnost kantonalnog ministarstva korisnik šuma je dužan u roku od 15 dana od dana usvajanja dostaviti Federalnoj upravi, kantonalnoj upravi, federalnoj i kantonalnoj šumarskoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom.
- (8) Ukoliko nije izvršen godišnji plan za prethodnu godinu, korisnik šuma dužan je dopuniti godišnji plan za tekuću godinu koji će sadržavati i neizvršene radove i investicije iz prethodne godine i uz izvješće o realizaciji godišnjeg plana za prethodnu godinu dostaviti ga kantonalnoj upravi radi dobivanja suglasnosti.
- (9) Korisnik šuma dužan je neizvršene radove i investicije iz prethodne godine predviđene dopunjениm godišnjim planom iz stavka 8. ovog članka izvršiti najkasnije do 31. prosinca tekuće godine i ovi radovi se ne mogu prenositi u plan realizacije šumskogospodarske osnove za narednu godinu.
- (10) Korisnik šuma dužan je realizirati godišnji plan, izmijenjeni godišnji plan i dopunjeni godišnji plan najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

Članak 14. **(Projekt za izvođenje radova)**

- (1) Projekt za izvođenje radova izrađuje se za uređajnu jedinicu – odjel za šume u vlasništvu države i katastarsku parcelu/parcele za privatne šume u skladu s godišnjim planom realizacije šumskogospodarske osnove. Odredbe projekta za izvođenje radova su obvezne za cijelu površinu odjela.
- (2) Projekt za izvođenje radova sadrži planove svih potrebnih biotehničkih mjera u okviru pojedinih sastojina unutar odjeljenja, a u skladu s predviđenim ciljevima gospodarenja.
- (3) Radovi predviđeni projektom trebaju se izvršiti u roku od dvije godine od dana završetka dozname, odnosno najviše dva vegetacijska razdoblja od dana izvršene dozname.
- (4) Projekt za izvođenje radova mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva/masteri šumarstva s položenim stručnim ispitom. Korisnik šuma, odnosno vlasnik privatne šume, pisanom ovlasti određuje osoba za izradu projekta.
- (5) Projekt za izvođenje radova donosi korisnik šuma za šume u vlasništvu države, a za privatne šume kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (6) Izuzev od stavka (1) ovog članka projekt za izvođenje radova može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.
- (7) Za privatne šume rade se projekti za šumsko-uzgajne radove kao i za sječu ako je godišnji obujam sječa veći od 100 m³ po katastarskoj parceli.
- (8) Korisnik šuma određuje realizatora projekta, diplomiranog inženjera šumarstva/bačelora/mastera šumarstva s položenim stručnim ispitom, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.
- (9) Projekt za izvođenje radova ima trajan karakter i čuva se u arhivi korisnika šuma i kantonalne uprave ili stručne osobe za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (10) Korisnik šuma i kantonalna uprava i/ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužni su voditi registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje radova i sve izvršene radove po projektu evidentirati u odgovarajuće evidencije.
- (11) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu izrade i sadržaju projekta za izvođenje radova na redovnim, sanitarnim sjećama i sjećama njege i ostalim radovima.

ODJELJAK B. Privređivanje u šumarstvu

Članak 15. (Doznači stabala za sječu)

- (1) Doznači stabala ne može se obavljati ako nije u skladu sa šumskogospodarskom osnovom i godišnjim planom gospodarenja, osim nužne dozname sanitarne sječe i u slučaju iz članka 61. ovoga Zakona.
- (2) Doznači stabala za sječu vrši se obilježavanjem stabala i obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti samo u izdanačkim šumama predviđenim za direktnu konverziju u viši uzgajni oblik. Unutar obilježenih površina vrši se i obilježavanje stabala za sječu.
- (3) Doznači stabala za sječu u šumama u vlasništvu države može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva s položenim stručnim ispitom koga odredi korisnik šuma. Izuzetno, doznači stabala za sanitarnu sječu može vršiti bačelor šumarstva s najmanje pet godina radnog iskustva u struci i šumarski tehničar s najmanje deset godina radnog iskustva u struci kojeg odredi korisnik šuma.
- (4) Doznači i sječi stabala ne može se vršiti u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, granice nisu utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene, kao i na dijelovima šume sumnjive na prisutnost minsko-eksplozivnih

sredstava čije su granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene od strane nadležne službe.

- (5) Osobi koja izvrši sječu stabala suprotno odredbama stavka (4) ovog članka pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja drveta.
- (6) Doznaka stabala za sječu i obujam šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se na temelju rješenja kantonalne uprave.
- (7) Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu u privatnim šumama, može se odobriti samo vlasniku koji podnese dokaze o pravu vlasništva na nekretnini.
- (8) Protiv rješenja iz stavka (6) ovog članka može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema istog.
- (9) Doznačku stabala ili obilježavanje površina za sječu u privatnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva s položenim stručnim ispitom kojeg rješenjem odredi kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu. Izuzetno, doznačku stabala za sanitarnu sječu može vršiti bačelor šumarstva s najmanje pet godina radnog iskustva u struci i šumarski tehničar s najmanje deset godina radnog iskustva u struci kojeg rješenjem odredi kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (10) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznače stabala za sječu i obilježavanja površina za sječu.

Članak 16. (Sječa šuma)

- (1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznaće, donošenja projekta za izvođenje i obavještavanja kantonalne uprave i jedinice lokalne samouprave na čijem području se vrši sječa u šumama u vlasništvu države, kao i kantonalne šumarske inspekcije. Obavještenje o sjeći dostavlja se navedenim organima najmanje 15 dana prije početka sječe.
- (2) Osoba koja izvrši sječu stabala suprotno odredbama iz stavka (1) ovog članka u količini do dva kubika bruto mase kaznit će se novčanom kaznom i izreći će joj se zaštitna mjera oduzimanja drveta, a ako izvrši sječu stabala u količini većoj od dva kubika bruto mase kaznit će se u skladu s odredbama Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14 i 46/16).
- (3) Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu i nedoznačenim stablima mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata, a najkasnije do podnošenja zahtjeva za tehnički prijam radova.
- (4) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskogospodarskom osnovom, godišnjim planom realizacije šumskogospodarske osnove, ovim Zakonom ili propisima koji su doneseni na temelju ovoga Zakona, nadležni šumarski inspektor će zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.

Članak 17. (Biološka reprodukcija šuma)

- (1) Korisnik šuma u vlasništvu države i vlasnik privatne šume dužni su izvršavati poslove biološke reprodukcije šuma u minimalnom obujmu koji je predviđen šumskogospodarskom osnovom.
- (2) Biološka reprodukcija šuma u smislu ovoga Zakona podrazumijeva:
  - a) pripremu zemljišta za prirodno pomlađivanje,
  - b) pošumljavanje i sjetva sjemenom šumskog zemljišta,
  - c) popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura,

- d) proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala,
  - e) prorjeđivanje sastojina,
  - f) sanaciju požarišta,
  - g) prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik,
  - h) doznaku stabala za sječu,
  - i) rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka,
  - j) zaštitu šuma,
  - k) projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture.
- (3) Planirani obujam biološke reprodukcije šuma u šumskogospodarskim osnovama mora biti usklađen s Izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

Članak 18. (Tehnički prijem radova)

- (1) Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova, a najkasnije u roku od 60 dana od dana okončanja radova.
- (2) Procjena uspjeha pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja, a korisnik šuma je dužan otkloniti nedostatke u pošumljavanju u roku koji odredi povjerenstvo za procjenu uspjeha pošumljavanja.
- (3) Povjerenstvo za tehnički prijem radova i povjerenstvo za procjenu uspjeha pošumljavanja formira kantonalna uprava po prijemu zahtjeva korisnika šuma odnosno vlasnika privatnih šuma. Zahtjev za tehnički prijam radova podnosi se najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka radova, a kontrola uspjeha pošumljavanja vrši se nakon dvije godine od završetka radova pošumljavanja.
- (4) Povjerenstvo za tehnički prijem radova sastoji se od najmanje dva člana kojeg obvezno čine dva diplomirana inženjera šumarstva/mastera šumarstva, i to: najmanje jedan predstavnik kantonalne uprave i jedan predstavnik korisnika šuma/vlasnika šume u privatnom vlasništvu koji je izradio projekt. Realizator projekta ne može biti član povjerenstva.
- (5) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi kako radovi nisu izvršeni u skladu s projektom za izvođenje, korisnik šuma, odnosno vlasnik privatnih šuma, je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi povjerenstvo. Nakon isteka roka povjerenstvo vrši ponovni pregled.
- (6) O izvršenom tehničkom prijemu izvedenih radova, povjerenstvo sačinjava zapisnik u kojem se obvezno konstatira uspjeh, obujam i kvaliteta izvršenih radova po projektu za izvođenje.
- (7) Primjerak zapisnika povjerenstva kantonalna uprava dostavlja u roku od osam dana od dana završetka pregleda i nadležnom šumarskom inspektoru.
- (8) Svi izvršeni radovi i nalaz povjerenstva evidentiraju se u propisane knjige evidencije iz članka 54. stavak (5) ovoga Zakona.
- (9) Federalni ministar donosi pravilnik o sadržaju zapisnika o tehničkom prijemu radova, procjeni uspjeha pošumljavanja i otklanjanju nedostataka.

Članak 19. (Obavljanje djelatnosti u šumarstvu)

- (1) Stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužna je osigurati mјere zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu („Službeni list SR BiH“, broj 22/90) i Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09) i obvezna je provesti adekvatnu obuku zaposlenih za izvođenje odgovarajućih poslova.
- (2) Poslovi u šumarstvu mogu se obavljati nakon pribavljenog odobrenja kantonalnog ministarstva i izvršenog upisa u Registar izvođača radova za obavljanje poslova u šumarstvu za područje Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Registar

izvođača radova) koji vodi Federalno ministarstvo. Registr izvođača radova vodi se u elektronskoj formi i objavljuje se na internetskoj stranici Federalnog ministarstva.

- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti za obavljanje poslova u šumarstvu i sadržaju i načinu vođenja Registra izvođača radova.

Članak 20.
(Stručni šumarski ispit)

- (1) Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit pred povjerenstvom koje imenuje federalni ministar.
- (2) Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri šumarstva sa VII 1. stupnjem VSS, masteri šumarstva i baćelori šumarstva koji su stekli ova zvanja po Bolonjskom procesu obrazovanja, s najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja.
- (3) Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri šumarstva, masteri šumarstva i baćelori šumarstva s više od deset godina radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja kao i magistri i doktori šumarskih znanosti.
- (4) Federalni ministar donosi pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita i kriterijima za imenovanje članova povjerenstva.

Članak 21.
(Zabrana golih sječa i drugih oblika pustošenja šuma)

- (1) Zabranjene su gole sječe i pustošenje šuma.
- (2) Gole sječe mogu biti izvršene u posebnim slučajevima u pripremi šumske-uzgojnih zahvata s ciljem unapređenja šumskega sastojina u toj mjeri koja je planirana u odobrenim šumskogospodarskim osnovama.
- (3) Gola sjeća šuma se može primjeniti i ako je neophodna zbog sanitarnih sječa ili provođenja preventivnih zaštitnih mjer.

Članak 22.
(Pošumljavanje sjećina i paljika)

- (1) Sve površine nastale golom sjećom i opožarenih površina moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sjeće ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.
- (2) Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumskouzgojnim ciljem, pošumljavanje se vrši sadnjom ili sjetvom sjemena drveća koje odgovaraju staništu. U svrhu pošumljavanja koristi se samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla.
- (3) Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na karti odgovarajuće razmjere.
- (4) Pošumljavanje površina nastalih golom sjećom vrši korisnik šuma iz vlastitih sredstava. Pošumljavanje opožarenih površina vrši korisnik šuma i može se sufinancirati iz namjenskih sredstava Federacije i namjenskih sredstava kantona.

Članak 23.
(Šumski materijal za reprodukciju)

Osiguravanje kvalitetnog šumskog materijala za reprodukciju vrši se sukladno Zakonu o sjemenu i sadnom materijalu šumske i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Službene novine Federacije BiH“, br. 71/05 i 8/10) (u dalnjem tekstu: Zakon o sjemenu i sadnom materijalu) i Zakonom o priznavanju i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja („Službene

novine Federacije BiH“, broj 31/00), kao i drugim materijalnim propisima kojima se uređuje ova oblast u Bosni i Hercegovini.

ODJELJAK C. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agensa

Članak 24. (Opće preventivne mjere)

- (1) Opće dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumama, koje uvažava prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unapređenju raznolikosti šumskih ekosustava.
- (2) Principi i mjere kojima se osigurava trajnost gospodarenja šumama i održavanje i unapređenje raznolikosti šumskih ekosustava određuju se u Šumarskom programu Federacije BiH, a detaljnije se razrađuju u šumskogospodarskim osnovama.
- (3) Staništa od posebnog značaja, promatrana s gledišta raznolikosti šumskih ekosustava koja su određena u šumskogospodarskim osnovama, moraju biti očuvana.

Članak 25. (Sanitarne sječe, šumski red i druge preventivne mjere)

- (1) Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma provode ili osiguravaju provođenje sanitarne sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama kantonalna uprava osigurava sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma u roku ostavljenom od strane kantonalne uprave sami ne provedu sječu na način da o trošku vlasnika šume angažira registriranog izvođača radova, a preostali dio novca ostvaren prodajom drveta uplaćuje vlasniku šume.
- (2) Mrtva i zaražena neposjećena pojedinačna stabla ne moraju biti obuhvaćena sanitarnom sjećom ako se mogu smatrati obogaćenjem šumske bioraznolikosti i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju sastojinama. Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma koji su odgovorni osigurati sanitarnu sječu i nadležni šumarski inspektor će tražiti mišljenje od kantonalne uprave ukoliko nije jasan stupanj opasnosti.
- (3) Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma osiguravaju izvođenje sljedećih mjera zaštite šuma:
  - a) postavljanje, promatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkornjake;
  - b) sanaciju šumskih područja nakon elementarnih nepogoda i prenamnoženja štetočina;
  - c) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugih dijelova drveta četinara i briješta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz uporabu kemijskih sredstava za tretiranje u skladu s ovim Zakonom;
  - d) uspostavljanje i održavanje šumskog reda.
- (4) Pod šumskim redom iz stavka (3) točka d) ovog članka smatra se poduzimanje mjera za sprječavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetra, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i pomlatka i zagađivanja voda prilikom sječe i izvoza drveta.
- (5) Kantonalna uprava:
  - a) prikuplja sve podatke značajne za zaštitu šuma koje dostavljaju odgovorne osobe iz stavka (3) ovog članka;
  - b) osigurava informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina i
  - c) savjetuje o pitanjima koja se tiču integralne zaštite šuma.

- (6) Kantonalni ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ako stručno povjerenstvo kantonalne uprave ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena do takvog stupnja da nije moguća njena obnova s mjerama propisanim u ovom članku ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.
- (7) Rad u šumama mora biti izведен u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosustav.
- (8) Sanitarna sječa je dio ukupnog godišnjeg etata i odobreni godišnji plan sječe mora se umanjiti za količinu sanitарне sječe po kategorijama šume.
- (9) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obujam mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja.

Članak 26.
(Obnova šuma nakon nepogode)

- (1) U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim utjecajima, uključujući i šumske požare, korisnici šuma u suradnji s kantonalnom upravom, pripremaju plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan sadrži opis nepogode, stupanj i površinu oštećene šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.
- (2) Troškovi realizacije plana iz stavka (1) ovog članka sufinanciraju se iz namjenskih sredstava iz čl. 71. i 72. ovoga Zakona.

ODJELJAK D. Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda

Članak 27.
(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)

- (1) Drvo, dijelove stabala i grane posjećene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), nije dozvoljeno pomjerati od panja dok se ne obilježi šumskim čekićem (žigoše), klasira, premjeri i evidentira. Zabranjeno je iste stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.
- (2) Žigosanje, klasiranje, premjeravanje, evidentiranje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz šume u vlasništvu države vrši korisnik šuma, a za drvo iz privatnih šuma i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.) kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (3) Nedrvne šumske proizvode iz članka 39. ovoga Zakona nije dozvoljeno stavljati u promet bez pisanog odobrenja korisnika šuma ili vlasnika privatne šume.
- (4) Pod prometom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se prijevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerada drveta.
- (5) Osoba koja se zatekne u izvršenju radnji suprotno odredbama ovog članka kaznit će se novčanom kaznom i izreći će joj se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumskih proizvoda, kao i sredstava kojim je izvršena nezakonita radnja, a osobi koja dozvoli vršenje radnji suprotno odredbama ovog članka izreći će se novčana kazna.
- (6) Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti s odredbama ovog članka vrše čuvari šuma, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektor, dok privremeno oduzimanje sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše pripadnici policije i nadležni šumarski inspektor u skladu s važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi korisnik šuma. U slučaju da postoji mogućnost da se u tijeku pohranjivanja šumskim proizvodima umanji vrijednost, zaplijenjenu robu licitacijom će

prodati korisnik šuma. Ostvarena finansijska sredstva se deponiraju na poseban račun korisnika šuma i s istim se ne može raspolagati do okončanja sudskog postupka.

- (7) Osobe iz stavka (6) ovog članka imaju pravo legitimirati sve osobe koje se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor ili kontrolu.
- (8) U razdoblju vegetacije, od 1. travnja do 1. studenog, drvo četinara i briješta ne može se s korom stavljati u promet i uskladištavati.
- (9) Izuzetno od stavka (8) ovog članka drvo četinara i briješta može se s korom stavljati u promet ako razdoblje od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže 21 dan.
- (10) Federalni ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra trgovine, donosi pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz šuma u vlasništvu države i privatnih šuma s teritorija Federacije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvene sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih osoba kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza.
- (11) Pravne i fizičke osobe koje nanesu štetu šumama i šumskom zemljištu po bilo kojem osnovu dužni su korisniku šume, odnosno vlasniku šume i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu naknaditi štetu prema odštetnom cjeniku iz stavka (12) ovog članka.
- (12) Federalni ministar donosi pravilnik o odštetnom cjeniku za naknadu štete na šumi i šumskom zemljištu.

POGLAVLJE III. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

ODJELJAK A. Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom

Članak 28. (Opći principi)

- (1) Kako bi se osigurala njihova zaštita ili poseban režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na način koji će osigurati namjenu zbog koje su proglašene i smatraju se šumama visoke zaštitne vrijednosti.
- (2) Procjena funkcija zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom, koji izrađuje osoba koja ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 19. stavak (3) ovoga Zakona, a koji treba sadržavati podatke o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja.
- (3) Šume koje predstavljaju dio područja zaštićenog propisom donesenim u skladu s drugim zakonom Federacije, koji također propisuje određen način gospodarenja šumama, smatraju se šumama s posebnom režimom gospodarenja i za iste će se primjenjivati odredbe ovoga Zakona.
- (4) Šumama s posebnim režimom gospodarenja gospodari se na temelju šumskogospodarske osnove koja treba biti uskladjena s aktom o proglašenju tih šuma i ciljevima zaštite. Šumama s posebnim režimom gospodarenja gospodari korisnik šuma.
- (5) Izuzev od stavka (4) ovog članka, način gospodarenja i obnove šuma iz članka 30. stavak (1) točka a) ovoga Zakona propisuje se programom za gospodarenje šumama koji se donosi na temelju akta o njihovom proglašenju i prethodne suglasnosti Federalnog, odnosno kantonalnog ministarstva i sastavni je dio plana upravljanja zaštićenim područjem. Upravitelj područja koje obuhvaća šume iz članka 30. stavak

- (1) točka a) ovoga Zakona donosi program gospodarenja tim šumama koji izrađuje pravna osoba registrirana za izradu šumskogospodarskih osnova.
- (6) Šumama iz članka 30. stavak (1) točka a) ovoga Zakona gospodari upravitelj tog područja ako ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 19. stavak (3) ovoga Zakona ili te poslove ugovorom prenosi stručnoj osobi za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (7) Izuzev od odredbi članka 67. ovoga Zakona, u šumama u vlasništvu države iz članka 30. stavak (1) točka a) ovoga Zakona poslove neposredne zaštite i čuvanja šuma obavlja upravitelj tog područja putem nadzorničke službe.
U obavljanju poslova neposredne zaštite i čuvanja šuma, upravitelj zaštićenog područja ima ovlasti propisane u čl. 27. i 67. ovoga Zakona.
- (8) Kantonalna uprava vrši kontrolu provođenja programa gospodarenja šumama posebne namjene na područjima zaštićenim po osnovu ovoga Zakona, propisa o vodama i zaštiti prirode.
- (9) Propis kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom određuje režim gospodarenja takvim šumama i pravna osoba koja je odgovorna za osiguranje sredstava za pokriće troškova vezanih za posebni režim gospodarenja.
- (10) Vlasnik privatne šume i korisnik šume imaju pravo na naknadu za njeno ograničeno korištenje ili povećane troškove gospodarenja. Naknadu snosi osoba na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravna osoba kojoj je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje. Visina naknade se utvrđuje sporazumno u iznosu za koji su umanjeni prihodi iz te šume, odnosno povećani troškovi njezinog gospodarenja, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje putem nadležnog suda.
- (11) Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i na terenu obilježiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. Šume će biti predmet nadzora kantonalnog ministarstva i nadležnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je izvršilo proglašenje. Obilježavanje granica šuma vrši pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem o svom trošku.
- (12) Federalno ministarstvo na temelju podataka koje mu dostavljaju kantonalna ministarstva, vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom.
- (13) Federalni ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra okoliša i turizma, donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja šumama unutar zaštićenog područja.

Članak 29. (Zaštitne šume)

- (1) Zaštitne šume su:
- šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uvjetima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;
  - šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, privrednih i drugih objekata kao što su prometnice, energetski objekti, objekti telekomunikacijske infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda, katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.
- (2) Vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva, jedinice lokalne samouprave ili korisnika šuma, donosi odluku o proglašenju zaštitne šume iz stavka (1) ovog članka. Kada prijedlog podnosi kantonalno ministarstvo potrebno je prethodno pribaviti i suglasnost jedinice lokalne samouprave. Kada prijedlog podnosi jedinica lokalne samouprave potrebno je prethodno pribaviti i suglasnost kantonalnog ministarstva. Kada korisnik šuma podnosi prijedlog potrebno je pribaviti suglasnost kantonalnog ministarstva i jedinice lokalne samouprave.

- (3) Vlada Federacije BiH, na prijedlog Federalnog ministarstva, ukoliko se radi o zaštiti objekata od značaja za Federaciju BiH, donosi odluku o proglašenju zaštitne šume iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obvezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, kantonalnom ministarstvu, korisniku šume, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa i jedinici lokalne samouprave u cilju vođenja evidencije.

Članak 30. (Šume s posebnom namjenom)

- (1) Šumama s posebnom namjenom smatraju se:
  - a) šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na temelju Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13);
  - b) šume od posebnog značaja za obranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura;
  - c) šume ili njeni dijelovi registrirani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
  - d) šume od značaja za opskrbu vodom i očuvanje njenog kvaliteta zaštićene na temelju propisa o vodama;
  - e) znanstveno-nastavne ogledne plohe i ogledne šume za edukaciju šumarskih radnika i stručnjaka;
  - f) šume i šumska zemljišta za rekreaciju.
- (2) Šume iz stavka (1) točka c) ovog članka proglašava Federalno ministarstvo u skladu s odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu, a šume iz stavka (1) toč. d), e) i f) ovog članka proglašava vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva.
- (3) Prije donošenja akata o proglašenju iz stavka (1) toč. a), b) i d) ovog članka potrebno je pribaviti mišljenje korisnika šuma i jedinice lokalne samouprave.
- (4) Primjerak akta o proglašenju šume s posebnom namjenom obvezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, kantonalnom ministarstvu, korisniku šume, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno povijesnog i prirodnog naslijeđa i jedinici lokalne samouprave u cilju vođenja evidencije.

Članak 31. (Zahtjev za izdavanje mišljenja ili suglasnosti)

- (1) Zahtjev za izdavanje suglasnosti iz članka 29. stavak (2) i mišljenja iz članka 30. stavak (3) ovoga Zakona, odnosno proglašenje šuma s posebnim režimom gospodarenja, koji podnosi zainteresirana institucija ili pravna osoba obvezno sadrži sljedeće:
  - a) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje šuma s posebnim režimom gospodarenja;
  - b) općinu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjžnog uloška i broj katastarske parcele, kao i naziv šumske gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
  - c) digitaliziranu kartu razmjera 1:10.000 (za manja područja razmjera 1: 5.000), s ucrtanim parcelama za koju se traži proglašenje zaštitne šume odnosno šume s posebnom namjenom;
  - d) stručni šumarski elaborat s podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja zaštite iz članka 28. stavak (2) ovoga Zakona;
  - e) predložena ograničenja u gospodarenju šumama;
  - f) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
  - g) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

- (2) Osobe iz članka 29. stavak (2) i članka 30. stavak (3) ovoga Zakona dužne su se izjasniti o postavljenom zahtjevu za izdavanje suglasnosti ili mišljenja u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

ODJELJAK B. Šume na kršu i pošumljavanje

Članak 32. (Šume na kršu)

- (1) Šume i šumska zemljišta na kršu, zbog svojih specifičnosti, klasificiraju se kao područja s posebnim režimom gospodarenja.
- (2) Granice krša utvrdit će se posebnim zakonom o kršu koji donosi Parlament Federacije BiH.
- (3) Šume i šumska zemljišta na kršu klasificiraju se kao područja velike opasnosti od šumskih požara.

Članak 33. (Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na kršu)

- (1) Gospodarenje šumama na kršu vrši se u skladu sa šumarskim programom, šumsko-razvojnim planom, šumskogospodarskom osnovom, godišnjim planom realizacije šumskogospodarske osnove ili na temelju privremenih godišnjih planova gospodarenja.
- (2) Gospodarenje šumama na kršu se sufinancira iz namjenskih sredstava Federacije i namjenskih sredstava kantona.
- (3) Ukupan iznos sredstava iz stavka (2) ovog članka se utvrđuje u šumskogospodarskoj osnovi, a ne može biti manji od iznosa koji se dobije kada se od iznosa koji je potreban kako bi šumskogospodarska osnova bila ekonomski provediva odbije iznos koji se planira ostvariti prodajom šumskih drvnih i nedrvnih proizvoda.
- (4) Sredstva iz stavka (2) ovog članka se sufinanciraju iz namjenskih sredstava Federacije BiH u iznosu od 40% i namjenskih sredstava kantona u iznosu od 60% i uplaćuju se na poseban račun korisnika šuma. Sredstva se uplaćuju temeljem godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove, koji, između ostalog, sadrži plan prihoda i rashoda i projekte, u roku od 60 dana od dana davanja suglasnosti na godišnji plan realizacije šumskogospodarske osnove.
- (5) Izuzetno od članka 13. stavak (4) ovoga Zakona, suglasnost na godišnji plan realizacije šumskogospodarske osnove za šume iz članka 32. ovoga Zakona daje Federalna uprava na prijedlog kantonalne uprave.

Članak 34. (Procjena okolišnog utjecaja)

Procjena okolišnog utjecaja je obvezna za podizanje monokultura na površini većoj od pet hektara, a za prevođenje šumskog zemljišta drugoj namjeni iz članka 61. ovoga Zakona vrši se procjena utjecaja na okoliš u skladu s propisima o zaštiti okoliša.

POGLAVLJE IV. OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

ODJELJAK A. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

Članak 35. (Zaštita šuma od požara)

- (1) U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume zabranjeno je loženje otvorene vatre.
- (2) Izgradnja i rad tvornica i drugih objekata koji rade s otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šume.
- (3) Izuvez od stavka (1) ovog članka, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane korisnika šuma uz pridržavanje propisanih uvjeta i mjera sigurnosti.
- (4) U šumama i na šumskim zemljištima namijenjenim za izletišta, u dane blagdana i druge neradne dane, korisnik šuma je dužan osigurati dežurnu čuvarsku službu.
- (5) Korisnik šuma klasificira šume i šumsko zemljište po stupnju opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili sigurnosti ljudi i stvari, klasificiraju se kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosustavima klasificiraju se kao područja srednje opasnosti.
- (6) Korisnici šuma, u suradnji s kantonalom upravom i nadležnim organom civilne zaštite, izrađuju planove za zaštitu šuma od požara. Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma obvezni su provoditi ove planove i redovno izvještavati kantonalu upravu o izvršavanju mjera za zaštitu od požara.
- (7) Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su redovno obavještavati kantonalu upravu i općinski organ nadležan za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.
- (8) Radi poboljšanja nadzora nad šumskim požarima i njihovim uzrocima, učincima i prevenciji Federalna uprava vodi jedinstven informacijski sustav i registar o šumskim požarima za teritorij Federacije na temelju podataka koje joj dostavljaju kantonale uprave.
- (9) Federalna uprava izrađuje i objavljuje karte teritorija prema stupnju opasnosti od šumskih požara.
- (10) Federalni ministar pravilnikom propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uvjete korištenja podataka i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima.

Članak 36. (Kemijska sredstva i odlaganje otpada)

- (1) Uporaba kemijskih sredstava nije dozvoljena u šumi i na šumskom zemljištu.
- (2) Izuvez od stavka (1) ovog članka, kemijska sredstva čija uporaba je dozvoljena od strane nadležnog organa, pod uvjetom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu biti korištena u šumskim rasadnicima i u šumama za zaštitu biljaka od divljači i od korova, za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskih požara.
- (3) Kantonalno ministarstvo, uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva okoliša, izdaje dozvolu za iznimnu uporabu kemijskih sredstava iz stavka (2) ovog članka u kojoj se propisuje način njihove uporabe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana od pribavljanja prethodne suglasnosti.
- (4) Nije dozvoljeno odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu.
- (5) Korisnik šuma u vlasništvu države obvezan je ukloniti otpad i smeće iz šuma u vlasništvu države, a vlasnik privatne šume obvezan je ukloniti otpad i smeće iz šume u njegovom vlasništvu. Korisnik šuma ima pravo na naknadu za nastale troškove uklanjanja otpada i smeće od fizičke ili pravne osobe koji su otpad, smeće ili zagađujuće tvari deponirali u šumi u vlasništvu države.

Članak 37.

(Pašarenje)

- (1) Paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u dalnjem tekstu: pašarenje) unutar šumskogospodarskog područja nije dozvoljena.
- (2) Izuvez od stavka (1) ovog članka korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje na površinama koje su određene u šumskogospodarskoj osnovi. Pašarenje se može dozvoliti samo pod uvjetom da je stoka pod nadzorom čuvara stoke.
- (3) Pristup stoke na pašu i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi korisnik šuma i vlasnik privatne šume.
- (4) Pašarenje u šumama neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio bioraznolikost, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti pod kojim se vrši pašarenje.

Članak 38. (Praćenje zdravstvenog stanja šuma)

- (1) Kantonalna uprava i korisnici šuma prate zdravstveno stanja šuma i obujam šteta u šumama.
- (2) Kantonalna uprava objedinjava sve podatke o zdravstvenom stanju šuma i obujmu šteta u šumama na razini kantona te o tome izvještavaju Federalnu upravu, jedinice lokalne samouprave i javnost.
- (3) Federalna uprava, kantonalne uprave i korisnici šuma obavljaju poslove u oblasti zdravstvenog stanja šuma propisane odredbama Zakona o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/03).
- (4) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma, način obavljanja zdravstvene zaštite šuma i način izvještavanja.

ODJELJAK B. Nedrvni šumski proizvodi

Članak 39. (Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda)

- (1) Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu uzgajati i iskorištavati nedrvne šumske proizvode iz članka 4. točka 29. alineje b), c), d), e), f), g) i j) ovoga Zakona ili odobriti drugim pravnim i fizičkim osobama njihovo iskorištavanje uz naknadu u skladu s cjenikom.
- (2) U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, zemlje, pjeska, šljunka i kamena s površine zemlje kao i skidanje kore s drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe kao i ostalih organskih materija koje su neophodne za poboljšanje plodnosti tla i očuvanja bioraznolikosti.
- (3) Izuvez od stavka (2) ovog članka korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu za svoje potrebe iskorištavati šumske proizvode iz stavka (2) ovog članka ukoliko je to predviđeno šumskogospodarskom osnovom.
- (4) Korisnik šuma može za vlastite potrebe koristiti mineralne sirovine na lokalitetima predviđenim šumskogospodarskom osnovom i godišnjim planovima realizacije šumskogospodarske osnove u svrhu izgradnje i održavanja šumskih putova.
- (5) Ako korisnik šuma planira koristiti mineralne sirovine u komercijalne svrhe dužan je postupiti u skladu s odredbama Zakona o rudarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/10) i odredbama članka 61. ovoga Zakona.
- (6) Korisnik šuma dužan je do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu kantonalnoj upravi dostaviti podatke o vrsti i količini nedrvnih šumskih proizvoda koji su prikupljeni na području kojim gospodari, a kantonalna uprava je dužno do 15.

ožujka ove podatke dostaviti Federalnoj upravi. Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio diverzitet šumskih ekosustava, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.

- (7) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda.

Članak 40. (Divljač u šumi)

- (1) Vrste divljači i njihovo brojno stanje u šumama moraju osigurati biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti druge članove ekosustava ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja šumama. Unošenjem pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljišta mora se osigurati njihov opstanak i ne smiju se ugroziti drugi organizmi na staništu.
- (2) Korisnik lovišta dužan je pričinjene štete i oštećenja koja je prouzrokovala divljač u šumi nadoknaditi korisniku šuma i vlasniku privatnih šuma u skladu s odredbama Zakona o lovstvu („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/06, 8/10 i 81/14).
- (3) Korisnik lovišta ne može ometati korisnika šuma u izvršavanju poslova gospodarenja šumom i šumskim zemljištem.

ODJELJAK C. Zaštita ugroženih vrsta

Članak 41. (Ugrožene vrste)

- (1) Nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje sljedećih vrsta drveća i grmlja: Pančićeve omorike (*Picea omorika (Pančić) Purk.*), tise (*Taxus baccata L.*), međe lijeske (*Corylus colurna L.*), planinskog javora (*Acer heldreichii Orph.*), planinskog bora (*Pinus mugo Turra*), zelene johe (*Alnus viridis (Chaix) Lam. & DC.*), munike (*Pinus heldreichii Christ.*), zanovijeti (*Petteria ramentacea (Sieber) Presl*), božikovina (*Ilex aquifolium L.*), lovorolisni likovac (*Daphne laureola L.*), meka veprina (*Ruscus hippocodium L.*), maljavi planiski sleč (*Rhododendron hirsutum L.*), žuta koščela (*Celtis tournefortii Lamk.*), Vebijev badem (*Prunus webii (Spach.) Vierh.*), hrvatska sibireja (*Sibiraea altaiensis var. croatica (Degen) Beck.*), Turinška mukinja (*Sorbus x thuringiaca (Nyman) Schonach*), obični negnjil (*Laburnum anagyroides Medik.*), Blagajev likovac (*Daphne blagayana Freyer*), širokolisna mukinja (*Sorbus latifolia Pers.*), Šnajderov hrast (*Quercus schnedieri Vierh.*), makedonski hrast (*Quercus trojana Webb.*) i sremza (*Prunus padus L.*) kao i drugih vrsta iz Crvene liste ugroženih divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14).
- (2) Izuzetno, ukoliko su potrebne uzgoyne i sanitарne sječe drveća i grmlja iz stavka (1) ovog članka, zahtjev za odobravanje sječe podnosi se kantonalnoj upravi, koje nakon uviđaja na terenu izdaje rješenje i dostavlja ga podnositelju zahtjeva i nadležnoj šumarskoj inspekcijskoj. Sječa se može odobriti samo ako su stabla ugroženih vrsta iz stavka (1) ovog članka suha ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i radi provođenja mjera njege, obnove i zaštite genofonda ovih vrsta u zasadima i prirodnim šumama i drugim slučajevima u skladu s propisom o zaštiti ugroženih vrsta.
- (3) Protiv rješenja iz stavka (2) ovog članka može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

ODJELJAK D. Šumska infrastruktura i promet u šumama

Članak 42.
(Izgradnja i održavanje šumske infrastrukture)

- (1) Šumska infrastruktura služi prvenstveno za potrebe gospodarenja šumama i sastavni je dio šume.
- (2) Planiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uvjeta, šumskog tla, vegetacije, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu.
- (3) Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.
- (4) Šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje:
  - a) ugrožavanje izvora vode;
  - b) pojavu erozivnih procesa;
  - c) remećenje i sprječavanje toka površinskih i podzemnih voda;
  - d) narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
  - e) utjecaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
  - f) utjecaj na prirodno i kulturno nasljeđe;
  - g) ugrožavanje ostalih funkcija ili višenamjensku uporabu šume.
- (5) Šumski kamionski put se može graditi nakon što se izradi glavni projekt za njegovu izgradnju i pribavi odobrenje za građenje od nadležnog organa.
- (6) Korisnik šuma, u skladu s odredbama ovoga Zakona i šumskogospodarske osnove, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i promet na istoj.
- (7) Korisnik šuma dostavlja podatke neophodne za uspostavljanje i vođenje evidencije šumske infrastrukture kantonalnoj upravi, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave za njeno područje.

Članak 43.
(Promet u šumama)

- (1) Nije dozvoljeno kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putovima osim u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, te pristupa vlasnika, korisnika šuma i pojedinaca zemljištu za koje su odgovorni, kao i mjesnog stanovništva.
- (2) Vlasnik privatne šume i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem treće osobe po dogовору koji može uključivati određenu naknadu.
- (3) Za organiziranje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika/vlasnika privatne šume.
- (4) Bicikli se mogu koristiti na šumskim putovima širim od dva metra i vidno obilježenim biciklističkim stazama.
- (5) Šteta na šumskim putovima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasniku privatnih šuma i korisniku šuma.

Članak 44.
(Pristup šumama)

- (1) Sve osobe imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumskim zemljištem u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim federalnim zakonom. Sve osobe koje ovako koriste šumu ili šumsko zemljište to rade na vlastitu odgovornost. Korisnik odnosno vlasnik šume nisu obvezni poduzeti posebne mjere predostrožnosti prema posjetiteljima šuma niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takve osobe.

- (2) Bez odobrenja korisnika ili vlasnika privatne šume zabranjeno je:
- a) postavljati logor u šumi;
  - b) sakupljati nedrvne šumske proizvode u količini koja prelazi 3 kg;
  - c) ulaziti u fizički i znakovima označena šumska područja i zatvorene šumske ceste;
  - d) ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta gdje se vrši sječa;
  - e) ulaziti u područja prirodne obnove, pošumljena područja i šumske rasadnike i ulaziti u predjelu i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.
- (3) Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radeve gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.
- (4) U šumi i na šumskom zemljištu dozvoljeno je smještati pčelinjake, bez naknade, uz prethodno pribavljenu suglasnost korisnika šuma. U suglasnosti se navodi lokalitet i određuje površina za smještaj pčelinjaka. Korisnik šuma ne odgovara za štetu nastalu na pčelinjaku.

POGLAVLJE V. UPRAVLJANJE ŠUMAMA, EVIDENCIJE ŠUMA I EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUMA

ODJELJAK A. Upravljanje šumama

Članak 45. (Šume u vlasništvu države i privatne šume)

- (1) Šume i šumsko zemljište su u vlasništvu države i u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba (u dalnjem tekstu: privatne šume).
- (2) Na teritoriji Federacije šumu i šumsko zemljište u vlasništvu države po pitanju vlasništva zastupa Federalno pravobraniteljstvo u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (3) Ukoliko se zakonom Bosne i Hercegovine pitanje vlasništva na šumi u vlasništvu države uredi na drugačiji način u odnosu na odredbe stavka (1) ovog članka, primjenjivat će se odredbe zakona Bosne i Hercegovine.

Članak 46. (Upravljanje šumama u vlasništvu države)

Šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države upravljuju Federalno ministarstvo, kantonalno ministarstvo i jedinica lokalne samouprave u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 47. (Stjecanje vlasništva)

Osoba ili njen pravni slijednik koja je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona imala u zemljišnim knjigama uknjiženo pravo upravljanja, korištenja ili raspolaganja nad šumom i šumskim zemljištem u društvenom ili državnom vlasništvu ili je posjedovala navedena prava ali ona nisu bila uknjižena, ne može ta prava pretvoriti u pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem.

Članak 48. (Provodenje prava i obveza kantona)

- (1) Kantonalno ministarstvo provodi prava i obveze iz oblasti šumarstva na području kantona sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (2) Kantonalno ministarstvo dostavlja izvješće Federalnom ministarstvu i jedinicama lokalne samouprave o stanju šuma i šumskog zemljišta na području kantona najkasnije do 01.03. tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 49.
(Zabrana zauzimanja)

- (1) Zabranjeno je svako neovlašteno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države.
- (2) Korisnik šuma dužan je pred nadležnim sudom pokrenuti postupak zbog ometanja posjeda za svako neovlašteno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države i o tome obavijestiti kantonalno i Federalno ministarstvo.

Članak 50.
(Promet šuma)

- (1) Zabranjen je promet šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države. Svaki promet šuma u vlasništvu države izvršen suprotno odredbama ovoga Zakona je nezakonit i takav ugovor je ništavan.
- (2) Izuzev od odredbe stavka (1) ovog članka promet šuma u vlasništvu države može se vršiti samo u svrhu arondacije i komasacije, kao i putem zamjene zemljišta. Rješenje o zamjeni šume i šumskog zemljišta donosi Federalno ministarstvo, uz prethodno pribavljenu suglasnost kantonalne uprave. Na temelju pravosnažnog rješenja o zamjeni zemljišta zaključuje se ugovor o zamjeni zemljišta koji u ime Federacije BiH potpisuje federalni ministar.
- (3) Šume i šumsko zemljište u vlasništvu države ne mogu biti predmet privatizacije i davati se pod koncesiju, a koncesija na druge predmete koncesije koja se nalaze u sklopu šuma i šumskog zemljišta dodjeljivat će se sukladno zakonu o koncesijama poštujući odredbe ovoga Zakona.
- (4) Federacija ima pravo prvenstva kupovine privatnih šuma koje su proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom.
- (5) Federacija ima pravo prvenstva kupovine suvlasničkog dijela šume i šumskog zemljišta od vlasnika privatne šume ako je parcela u suvlasništvu s državom.
- (6) Strane pravne i fizičke osobe ne mogu stjecati pravo vlasništva na šumama i šumskim zemljištem, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.
- (7) Federalni ministar će donijeti pravilnik o uvjetima i postupku za zamjenu šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države za šumu i šumsko zemljište u privatnom vlasništvu.

Članak 51.
(Obilježavanje granica šuma u vlasništvu države)

- (1) Granice šuma u vlasništvu države moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.
- (2) Granice šuma u vlasništvu države, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi sukladno Zakonu o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 i 100/13).
- (3) Utvrđene granice iz stavka (2) ovog članka moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog organa nadležnog za geodetske poslove.

- (4) Poslove obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, čuvanja i održavanje graničnih znakova vrši korisnik šuma.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Članak 52.
(Upravljanje privatnim šumama)

- (1) Vlasnici privatne šume i šumskog zemljišta dužni su dozvoliti predstavnicima kantonalne uprave pristup svom zemljištu u cilju praćenja realizacije šumskogospodarske osnove i kontrole zaštite šuma te obavljanja drugih poslova propisanih člankom 66. stavak (2) ovoga Zakona.
- (2) Privatnim šumama upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu s ovim Zakonom, podzakonskim propisima i odredbama šumskogospodarske osnove.
- (3) Čuvanje privatnih šuma u nadležnosti je njihovih vlasnika.
- (4) Vlasnik privatne šume ugovorom, uz naknadu, prenosi obavljanje stručnih poslova u šumarstvu, kantonalnoj upravi ili stručnoj osobi za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (5) Naknada iz stavka (4) ovog članka iznosi najviše 10% od cijene na panju posjećenih šumske drvne sortimenata po cjeniku šumske proizvoda iz članka 53. stavak (14) ovoga Zakona. Visinu naknade utvrđuje kantonalno ministarstvo.
- (6) Pod stručnim poslovima iz stavka (4) ovog članka podrazumijevaju se doznaka, žigovanje šumarskim čekićem, premjeravanje, evidentiranje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor, stručni savjetodavni poslovi i zaštita šuma.
- (7) Naknada iz stavka (4) ovog članka se uplaćuje kao namjenski prihod kantona ili stručne osobe za obavljanje poslova u šumarstvu s kojom je sklopljen ugovor.
- (8) Kantonalna uprava i stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužni su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskogospodarskom osnovom, projektom za izvođenje i nezakonitim sječama. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 01. veljače tekuće godine. Stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužna je kantonalnoj upravi dostaviti evidencije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.
- (9) Za privatne šume projekt za izvođenje izrađuje se u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona i donosi ga kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu na koje su preneseni stručni poslovi.
- (10) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume.

Odjeljak B. Ekonomске funkcije šume

Članak 53.
(Gospodarenje šumama u vlasništvu države)

- (1) Šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu države na području kantona gospodari jedan korisnik šuma. Za korisnika šuma može biti određeno šumskogospodarsko društvo organizirano kao javno poduzeće u državnom ili većinskom državnom vlasništvu.
- (2) Izuzev od stavka (1) ovog članka, u Posavskom kantonu, zbog male površine šuma u vlasništvu države, poslove i obveze gospodarenja šumama iz stavka (7) ovog članka obavlja kantonalna uprava.
- (3) Odluku o osnivanju šumskogospodarskog društva donosi skupština kantona na temelju stručnog elaborata o opravdanosti njegovog formiranja i uz prethodno pribavljenu suglasnost jedinice lokalne samouprave i suglasnosti Vlade Federacije

BiH. Stručni elaborat o opravdanosti formiranja šumskogospodarskog društva naročito treba sadržavati podatke o području na kojem će gospodariti, održivom gospodarenju šumama, prihodima i rashodima i potrebnom broju zaposlenika za njegovu funkcioniranje. Stručni elaborat može izraditi znanstveno-istraživačka ustanova iz oblasti šumarstva.

- (4) Izuzev od stavka (1) ovog članka, jedinica lokalne samouprave može pokrenuti inicijativu kantonalnom ministarstvu za osnivanje novog šumskogospodarskog društva. Zahtjev sa stručnim elaboratom o opravdanosti formiranja šumskogospodarskog društva Vladi Federacije BiH radi davanja suglasnosti, putem Federalnog ministarstva, podnosi kantonalno ministarstvo, a konačnu odluku o formiranju novog šumskogospodarskog društva donosi skupština kantona. Ukoliko na području kantona već posluje šumskogospodarsko društvo kojem se treba smanjiti površina šuma kojim gospodari inicijativa treba sadržavati i elaborat s podacima o području na kojem će gospodariti, održivom gospodarenju šumama, prihodima i rashodima i potrebnom broju zaposlenika za funkcioniranje tog postojećeg društva.
- (5) Minimalni teritorij kojim može gospodariti šumskogospodarsko društvo je šumskogospodarsko područje. U sklopu šumskogospodarskog društva mogu se formirati organizacijske jedinice za područje jedne ili više općina u skladu s aktima društva.
- (6) Na prijedlog vlade kantona, Vlada Federacije ugovorom prenosi poslove gospodarenja šumama u vlasništvu države šumskogospodarskom društvu na razdoblje od pet godina. Šumskogospodarsko društvo ne može gospodariti šumama u vlasništvu države bez zaključenog ugovora o prijenosu poslova gospodarenja i ukoliko ne ispunjava i druge uvjete propisane odredbama ovoga Zakona.
- (7) Obveze korisnika šuma su:
  - a) realizacija šumskogospodarske osnove putem godišnjih planova realizacije, izvršenje privremenih godišnjih planova gospodarenja ukoliko nije donesena šumskogospodarska osnova i izrada i realizacija projekata za izvođenje;
  - b) projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje šumske infrastrukture;
  - c) klasiranje šumskih drvnih sortimenata sukladno standardima;
  - d) promet šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda sukladno odredbama ovoga Zakona;
  - e) izvršavanje programa i planova biološke reprodukcije šuma propisanih šumskogospodarskom osnovom;
  - f) provođenja mjera zaštite šuma u skladu s ovim Zakonom;
  - g) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
  - h) realizacije planova razvoja šumarstva, mjera racionalizacije u šumarstvu i certificiranje gospodarenja šumskim resursima;
  - i) razvoj turizma (ekološki i sportski turizam) i lova (lovni turizam);
  - j) realizacije aktivnosti predviđenih izvedbenim dijelom šumarskog programa Federacije i
  - k) ostali poslovi, zadaci i odgovornosti utvrđeni ugovorom iz stavka 6. ovog članka.
- (8) Vlada Federacije BiH donosi uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine s kriterijima za bodovanje kupaca.
- (9) Korisnik šuma obvezan je šumske drvne sortimente prodavati po tržišnim cijenama i na transparentan način, a u skladu s propisom koji donosi Vlada Federacije BiH kojim se regulira način prodaje šumskih drvnih sortimenata iz stavka (8) ovog članka.
- (10) Jedan od kriterija za bodovanje kupaca iz stavka (8) ovog članka je stupanj dovršenosti proizvoda od drveta koje određuje nadležno federalno ministarstvo za drvnu industriju.
- (11) Korisnik šuma ne može prenositi na druge osobe svoje obveze koja proističu iz stavka (7) ovog članka.

- (12) Korisnik šuma dužan je dostavljati sve tražene podatke, koji se odnose na šume i šumsko zemljište kojim gospodari, Federalnoj i kantonalnoj upravi.
- (13) Za direktora korisnika šuma može se imenovati osoba koja ima završen šumarski fakultet (diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva ili diplomirani inženjer hortikulture/master hortikulture) i najmanje sedam godina radnog iskustva u struci nakon završenog visokog obrazovanja, a za rukovoditelja niže organizacijske jedinice osoba koja ima završen šumarski fakultet (diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva ili diplomirani inženjer hortikulture/master hortikulture) i najmanje pet godine radnog iskustva u struci nakon završenog visokog obrazovanja.
- (14) Korisnik šuma, po pribavljenoj suglasnosti kantonalnog ministarstva, donosi cjenik najkasnije do 30. studenog tekuće godine za narednu godinu, a koji sadrži cijenu drveta na panju.

Članak 54. (Realizacija ugovornih obveza)

- (1) Pored Federalnog ministarstva i kantonalno ministarstvo prati realizaciju ugovorenih obveza iz članka 53. stavak (6) ovoga Zakona i o tome izvješćuje Federalno ministarstvo.
- (2) Ukoliko korisnik šuma ne plati naknadu iz članka 11. st. (9) i (10) ovoga Zakona do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu pored glavnice platit će i zateznu kamatu na neizmireno dugovanje sukladno Zakonu o visini stope zatezne kamate na javne prihode („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/01, 52/01, 42/06, 28/13, 66/14 i 86/15).
- (3) Ukoliko korisnik šuma ne plati naknadu iz članka 55. stavak (1) ovoga Zakona do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu pored glavnice, platit će i zateznu kamatu na neizmireno dugovanje sukladno Zakonu o visini stope zatezne kamate na javne prihode.
- (4) Korisnici šuma dužni su voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije, kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskogospodarskom osnovom, privremenim godišnjim planom gospodarenja ukoliko nije donešena šumskogospodarska osnova, godišnjim planom realizacije šumskogospodarske osnove i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu i dostaviti kantonalnom ministarstvu i Federalnom ministarstvu najkasnije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za šume u vlasništvu države iz stavka (4) ovog članka.
- (6) Obveza uplate naknade iz stavka (2) ovog članka određuje se rješenjem o počinjenom prekršaju iz članka 84. stavak (1) toč. 2. i 3. ovoga Zakona, a obveza uplate naknade iz stavka (3) ovog članka određuje se rješenjem o počinjenom prekršaju iz članka 83. stavak (1) točka 14. ovoga Zakona.

Članak 55. (Naknada za korištenje šuma u vlasništvu države)

- (1) Naknada za korištenje šuma u vlasništvu države utvrđuje se na temelju realizirane količine sječe šumskih drvnih sortimenata i prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda u skladu s člankom 69. ovoga Zakona.
- (2) Cijena drveta na panju i iznos naknade za korištenje šuma u vlasništvu države prikazuje se na izvješću koji korisnik šuma dostavlja Federalnoj upravi, kantonalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave na čijem teritoriju je ostvaren promet šumskih proizvoda, a u roku od pet dana od dana uplate naknade za prethodni mjesec.

- (3) Korisnik šuma dužan je vršiti uplatu naknade za korištenje šuma u vlasništvu države na način propisan odredbama članka 69. ovoga Zakona.
- (4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stavka (1) ovog članka vrši šumarska inspekcija.
- (5) Federalni ministar donosi naputak o načinu utvrđivanja cijene drveta na panju.

Odjeljak C. Evidencije stanja šuma i informacijski sustav

Članak 56. (Evidencija stanja šuma)

- (1) Korisnik šuma i stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu, ukoliko je obavljanje stručnih poslova za privatne šume preneseno ugovorom na njega, dužni su izraditi i kantonalnoj upravi dostaviti evidenciju stanja šuma u vlasništvu države i privatnih šuma najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu s evidentiranim svim promjenama u tijeku godine.
- (2) Po jedan primjerak izrađene evidencije stanja šuma za područje kantona, kantonalna uprava dostavlja Federalnoj upravi najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja evidencija stanja šuma za šume u vlasništvu države i privatne šume.

Članak 57. (Informacijski sustav)

- (1) Federalno ministarstvo upravlja informacijskim sustavom u šumarstvu kojim se osiguravaju sve neophodne informacije o stanju šuma i realizaciji planova u šumarstvu za potrebe planiranja, praćenja stanja i izvještavanja propisane ovim Zakonom.
- (2) Kantonalna uprava i korisnik šuma dužni su dostavljati informacije iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korištenja informacijskog sustava, kao i načinu unosa informacija i izvješća.

Odjeljak D. Odnosi kod korištenja šuma

Članak 58. (Prava trećih osoba)

- (1) Prava trećih osoba na šumu u vlasništvu države poštuju se ako su upisana u zemljišne knjige.
- (2) Prava trećih osoba mogu prestati sukladno odredbama Zakona o stvarnim pravima.
- (3) Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih osoba na šumu u vlasništvu države, osim ako je to sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 59. (Korištenje parcela trećih osoba)

- (1) Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba voditi dužnu pažnju o susjednim parcelama.
- (2) Vlasnik privatne šume, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta, dužan je dozvoliti privremeni prijevoz ili smještaj šumskega proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način.
- (3) Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je vlasniku privatne šume odnosno korisniku zemljišta platiti naknadu za to korištenje. Naknada za korištenje utvrđuje se sporazumno, u suprotnom putem nadležnog suda.
- (4) Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih osoba izvršit će se eksproprijacija takvih parcela sukladno Zakonu o eksproprijaciji („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/07, 36/10, 25/12 i 34/16).

POGLAVLJE VI. PROMJENA NAMJENE I KORIŠTENJE ŠUMA U DRUGE SVRHE

Odjeljak A. Izdvajanje iz šumskogospodarskog područja, promjena namjene šumskog zemljišta i gradnja u šumi

Članak 60. (Izdvajanje iz šumskogospodarskog područja)

- (1) Vlada Federacije BiH može na prijedlog Federalnog ministarstva pojedine dijelove šuma u vlasništvu države izdvojiti iz šumskogospodarskog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura.
- (2) Šume iz stavka (1) ovog članka, sukladno odredbama članka 30. stavak (1) točka b) ovoga Zakona, Vlada Federacije BiH proglašava šumama posebne namjene.

Članak 61. (Krčenje šume)

- (1) Krčenje šume je zabranjeno.
- (2) Krčenje šume može se dozvoliti, ukoliko je to planirano važećim planom prostornog uređenja, za izgradnju objekata, površinskih kopova i u poljoprivredno zemljište.
- (3) Zahtjev za krčenje šume može podnijeti vlasnik zemljišta ili koncesionar.
- (4) Zahtjev za krčenje šume podnosi se kantonalnom ministarstvu i sadrži sljedeću dokumentaciju:
  - a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja;
  - b) izvadak iz zemljišne knjige i kopiju katastarskog plana;
  - c) koncesijski ugovor ako se radi o koncesiji;
  - d) okolišnu suglasnost u skladu s propisima o zaštiti okoliša;
  - e) suglasnost organa nadležnog za zaštitu povijesnog i prirodnog naslijeđa;
  - f) odgovarajući vodni akt za gradnju planiranog objekta izdat od nadležnog organa za vode.
- (5) Kantonalno ministarstvo proslijeđuje zahtjev za krčenje šume s kompletom dokumentacijom, procjenom stručnog povjerenstva iz stavka (12) ovog članka i svojim mišljenjem Federalnom ministarstvu.
- (6) Federalno ministarstvo, uz prethodno mišljenje Federalne uprave za šumarstvo, donosi rješenje o krčenju šume sukladno st. (2) i (15) ovog članka.
- (7) Odredbe ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega, a koji se tiču zaštite šuma, primjenjuju se i za šume za koje je izdata dozvola za krčenje ako nisu iskrčene.

- (8) Ako se u roku od dvije godine od dana dostavljanja rješenja iz stavka (6) ovog članka iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, korisnik iskrčenog zemljišta dužan je o svom trošku izvršiti njegovo pošumljavanje.
- (9) Ako je krčenje izvršeno bez rješenja iz stavka (6) ovog članka, osoba koja je krčenje izvršila dužna je pošumiti to zemljište.
- (10) Dozvola za krčenje šume važi dvije godine od dana njenog donošenja.
- (11) Podnositelj zahtjeva za krčenje šume obvezan je platiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine kojoj se mijenja namjena dodajući tome tržišnu vrijednost drveta koja se dobije sjećom, o čemu se donosi poseban zaključak. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Federacije BiH u iznosu od 40%, namjenski prihod kantona u iznosu od 60%.
- (12) Visinu naknade iz stavka (11) ovog članka procjenjuje stručno povjerenstvo kantonalne uprave.
- (13) Troškove postupka za izdavanje dozvole iz ovog članka snosi podnositelj zahtjeva. Korisniku šuma za šume u vlasništvu države i vlasniku za šume u privatnom vlasništvu pripada drvo koje je potrebno posjeći u postupku krčenja šume.
- (14) Federalno ministarstvo donosi rješenje iz stavka (6) ovog članka nakon dostavljanja dokaza o izvršenoj uplati naknade iz stavka (11) ovog članka.
- (15) Izuzetno od st. (1), (2) i (3) ovog članka, radi izgradnje spomen obilježja do maksimalne površine 50 m^2 , zahtjev za krčenje šume može podnijeti općina na čijem području se planira gradnja, a uz zahtjev se prilaže akti iz stavka (4) toč. b), d), e) i f) ovog članka i urbanistička dozvola za gradnju objekta.
- (16) Jedinica lokalne samouprave, u postupcima krčenja šume radi provođenja planova prostornog uređenja, naknadu iz stavka (11) ovog članka plaća u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o dodjeli građevinskog zemljišta krajnjem investitoru, a o čemu je dužna obavijestiti Federalno ministarstvo.
- (17) Protiv rješenja iz stavka (6) ovog članka nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 62. (Gradnja u šumi)

- (1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu s važećom šumskogospodarskom osnovom i lovnozgajni i lovnotehnički objekti u skladu s važećom lovogospodarskom osnovom. U šumi i na šumskom zemljištu mogu se graditi i objekti neophodni za upravljanje šumama posebne namjene iz članka 30. stavak (1) točka a) ovoga Zakona na temelju suglasnosti Federalnog odnosno kantonalnog ministarstva, u ovisnosti od toga tko je proglašio zaštićeno područje.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, gradnja objekata predviđenih važećim planom prostornog uređenja može se dozvoliti tek nakon pribavljanja dozvole za krčenje šume iz članka 61. ovoga Zakona.
- (3) U izradi plana prostornog uređenja iz članka 20. stavak (1) i članka 21. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08 i 4/10), obvezno sudjeluju predstavnici Federalne uprave i kantonalne uprave.
- (4) Plan prostornog uređenja iz stavka (3) ovog članka donosi se na temelju pribavljenog mišljenja kantonalne uprave ukoliko se predviđa zahvatanje šumskog zemljišta površine manje od dva hektara, odnosno Federalne uprave, za površine veće od dva hektara.
- (5) Prije izdavanja dozvole za gradnju objekata predviđenih planom prostornog uređenja neophodno je pribaviti dozvolu za krčenje šume iz članka 61. ovoga Zakona, osim za objekte iz stavka (1) ovog članka.

- (6) Imovinsko-pravni odnosi za objekte iz stavka (2) ovoga članka rješavaju se u skladu s odredbama Zakona o eksproprijaciji, a naplaćena sredstva su prihod Proračuna Federacije BiH. Jedinica lokalne samouprave oslobođena je plaćanja naknade u postupku eksproprijacije za objekte komunalne i prometne infrastrukture, objekte za obrazovanje, sport, kulturu, socijalnu zaštitu i zdravstvo, čiji je ona investitor.

Odjeljak B. Zakup

Članak 63. (Zakup šumskog zemljišta u vlasništvu države)

- (1) Davanje šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države u zakup je zabranjeno.
- (2) Izuzev od odredbi stavka (1) ovog članka, Federalno ministarstvo može pojedina šumska zemljišta ugovorom davati u zakup radi postavljanja objekata čija je gradnja predviđena ugovorom o koncesiji, telekomunikacijskih objekata, uzgoja divljači i podizanja višegodišnjih nasada ukoliko se time ne narušavaju funkcije šume, uz prethodno pribavljenu suglasnost kantonalnog ministarstva i korisnika šuma da nema smetnji gospodarenju šumama.
- (3) Šumsko zemljište koje se daje u zakup može se koristiti samo u skladu s ugovorom o zakupu i ne može se davati u podzakup.
- (4) Prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno je pribaviti mišljenje Federalnog pravobraniteljstva.
- (5) Naknada koja se ostvaruje po osnovu ugovora o zakupu iz stavka (2) ovog članka uplaćuje se na račun javnih prihoda Proračuna Federacije BiH.
- (6) Uvjete, namjenu, cijenu i način davanja šumskog zemljišta u vlasništvu države u zakup i zasnivanje prava služnosti uredbom propisuje Vlada Federacije BiH.

Odjeljak C. Služnost

Članak 64. (Pravo služnosti na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu države)

- (1) Na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu države može se uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova i vodova koji omogućavaju prijenos signala, kao i služnost puta.
- (2) Ugovor kojim se uspostavlja služnost na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu države zaključuje se između korisnika služnosti i Federalnog ministarstva uz prethodno pribavljenu suglasnost kantonalnog ministarstva i korisnika šuma da nema smetnji gospodarenju šumama.
- (3) Naknada koja se ostvaruje po osnovu zasnivanja prava služnosti iz stavka (1) ovog članka uplaćuje se na račun javnih prihoda Proračuna Federacije BiH.
- (4) Jedinica lokalne samouprave je oslobođena plaćanja naknade iz stavka (3) ovog članka za objekte komunalne i prometne infrastrukture čiji je ona investitor.

POGLAVLJE VII. ORGANI UPRAVE

Članak 65. (Federalna uprava za šumarstvo)

- (1) Federalna uprava za šumarstvo je upravna organizacija u sastavu Federalnog ministarstva i obavlja stručne poslove iz stavka 2. ovog članka.
- (2) Federalna uprava za šumarstvo u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja i sljedeće poslove:

- a) pribavlja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma, uključujući inventuru svih šuma, utvrđuje i vodi evidenciju stanja šuma i šumskog zemljišta i evidenciju šumske infrastrukture u vlasništvu države i privatnom vlasništvu za Federaciju;
- b) izrađuje Šumarski program Federacije, te planira, prati i analizira njegovu realizaciju;
- c) priprema i provodi inventuru šuma na velikim površinama;
- d) dodjeljuje šumskogospodarsku osnovu na realizaciju korisniku šuma, prati njen izvršavanje i vodi evidenciju njenog važenja;
- e) provodi izradu i nadzor nad izradom šumskogospodarske osnove za šume u vlasništvu države;
- f) izrađuje programe poticaja za šumarstvo i lovstvo koji se financiraju iz Proračuna Federacije BiH;
- g) prati izvršenje ugovornih obveza koji se odnose na šume u vlasništvu države;
- h) prati zdravstveno stanje šuma i prati stanje i stupanj oštećenosti šuma;
- i) koordinira izradu programa zaštite šuma i godišnjih planova protupožarne zaštite i vodi baze podataka;
- j) izrađuje podloge za programe razvoja šumarstva i osigurava podatke za potrebe prostornih planova uz primjenu tehničkih normativa iz oblasti šumarstva;
- k) prati ekonomsko stanje šumarstva na temelju podataka dobivenih od strane korisnika šuma i kantonalnih ministarstava i o tome redovno podnosi izvješće Vladi Federacije BiH s izvješćem o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama;
- l) izrađuje godišnje izvješće o stanju šuma i stanju u oblasti šumarstva i dostavlja ga Vladi Federacije BiH;
- m) upoznaje javnost o stanju šuma i razvoju šumarstva i izdaje prigodne stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
- n) izrađuje plan i program uspostavljanja, razvoja i povezivanja informacijskog sustava šumarstva na razini Federacije i BiH i administrira središnju bazu podataka;
- o) podržava i promovira znanstveno-istraživačku djelatnost i prijenos znanja iz oblasti šumarstva;
- p) organizira savjetovanja i pruža stručnu pomoć kantonalnim upravama i korisnicima šuma;
- r) prati i primjenjuje međunarodne konvencije i standarde iz oblasti šumarstva;
- s) izrađuje i provodi strategiju borbe protiv korupcije u suradnji s kantonalnim upravama;
- t) obavlja druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona, Zakona o sjemenu i sadnom materijalu i drugih propisa.

Članak 66. (Kantonalna uprava za šumarstvo)

- (1) Kantonalna uprava je upravna organizacija u sastavu kantonalnog ministarstva i obavlja stručne poslove iz stavka (2) ovog članka.
- (2) Kantonalna uprava za šumarstvo u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja i sljedeće poslove:
  - a) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi evidenciju stanja šuma i šumskog zemljišta na području kantona i dostavlja ih Federalnoj upravi;
  - b) priprema kantonalni šumsko-razvojni plan i podnosi ga vladi kantona;
  - c) provodi inventuru šuma na velikim površinama;

- d) raspisuje javni poziv i provodi postupak za izradu šumskogospodarske osnove za privatne šume i vodi evidenciju njenog važenja;
  - e) osigurava nadzor nad izradom šumskogospodarske osnove za privatne šume;
  - f) prati realizaciju šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države i privatne šume putem godišnjih planova realizacije;
  - g) prati zdravstveno stanje šuma i prati stanje i stupanj oštećenosti šuma i o tome obavještava Federalnu upravu;
  - h) nalaže vlasniku privatne šume poduzimanje adekvatnih mjera radi sprječavanja širenja biljnih bolesti i štetočina;
  - i) prati izvršenje ugovornih obveza koji se odnose na šume u vlasništvu države i o tome obavještava Federalno ministarstvo;
  - j) prati realizaciju programa zaštite šuma;
  - k) obavještava i dostavlja podatke o šumskim požarima Federalnoj upravi i civilnoj zaštiti;
  - l) usuglašava šumskogospodarske osnove s prostornim planovima, planovima upravljanja vodama i planovima upravljanja poplavnim rizikom, lovniogospodarskim osnovama, evidencijama koje se vode u zavodu za zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa i federalnim programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama;
  - m) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti šumarstva na području kantona i podatke s izvješćem o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama i dostavlja ih Federalnoj upravi;
  - n) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva i lovstva koji se financiraju ili sufinanciraju iz namjenskih sredstava proračuna kantona;
  - o) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma s posebnom namjenom na način propisan ovim Zakonom;
  - p) provodi strategiju borbe protiv korupcije u suradnji s Federalnom upravama;
  - r) organizira savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisniku i vlasnicima privatnih šuma;
  - s) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih cesta i zaštitu izvorišta i vodotoka unutar šumskih resursa koji se financiraju iz proračuna kantona, uz suglasnost nadležnog organa za poslove voda;
  - t) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
  - u) obavlja poslove iz članka 67. stavak (8) toč. c), d), e), f), g), h), j), l), m), n) i o) ovoga Zakona za šume i šumsko zemljište u privatnom vlasništvu;
  - v) podnosi prekršajne i krivične prijave za nezakonitu sječu u privatnim šumama;
  - z) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovoga Zakona, Zakona o sjemenu i sadnom materijalu i drugih propisa.
- 3) Kantonalna uprava dužna je obavijestiti nadležnu inspekciju o svim nepravilnostima koje utvrdi prilikom obavlja poslova iz stavka (2) ovog članka.
  - 4) Kantonalna uprava dužna je na zahtjev Federalne uprave dostaviti sve tražene podatke koji se odnose na šume i šumsko zemljište na području kantona.

Članak 67. (Neposredna zaštita i čuvanje šuma)

- (1) Korisnik šuma je dužan osigurati zaštitu šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države – čuvanje šuma od šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, bespravnog prsvajanja i korištenja, kao i drugih protuzakonitih radnji, putem organizirane čuvarske službe.
- (2) Korisnik šuma dužan je nadoknaditi štetu koja je nastala nezakonitom sječom na području koje mu je dato na gospodarenje ukoliko je počinitelj bespravne radnje nepoznat i/ili ukoliko šteta nije evidentirana u propisane obrasce i žigosana i

- obrojčana šumarskim čekićem. Korisnik šume naplaćuje nastalu štetu od bespravnog počinitelja po odštetnom cjeniku iz članka 27. stavak (12) ovoga Zakona.
- (3) Šumarski inspektor donosi rješenje o naknadi štete iz stavka (2) ovog članka koju je korisnik šume dužan platiti, a šteta se uplaćuje na namjenski račun Federacije BiH u iznosu od 50% i namjenski račun kantona u iznosu od 50%.
- (4) Čuvarska služba iz stavka (1) ovog članka formira se unutar korisnika šuma po određenim čuvarskim rajonima. Čuvarsku službu obavljaju čuvari šuma koje za to ovlasti korisnik šuma.
- (5) Čuvari šume mogu biti osobe koje su završile srednju šumarsku školu III. ili IV. stupanj, koja ispunjavaju uvjete za nošenje oružja.
- (6) Čuvari šuma su ovlaštene službene osobe.
- (7) Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument – legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druge stručne osobe koje imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.
- (8) Korisnik šuma dužan je putem čuvarske službe:
- čuvati šumu i šumska zemljišta u vlasništvu države od bespravnog zauzimanja i korištenja, od nezakonitih sječa, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
  - evidentirati nezakonito posjećena stabla u propisane obrasce, obrojčavati ih i žigosati šumskim čekićem šumske štete;
  - pratiti pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači;
  - pratiti stanje divljači;
  - pratiti održavanje šumskog reda;
  - sprječavati nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
  - zaustavljati prijevozna sredstva i pregledati prateću dokumentaciju za prijevoz drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim i regionalnim putovima koji prolaze kroz dijelove i/ili komplekse šume i šumskog zemljišta i vršiti kontrolu klasiranja drvnih proizvoda u skladu s važećim standardima;
  - kontrolirati podrijetlo drveta u pogonima za preradu drveta i na svim drugim mjestima gdje se drvo skladišti;
  - pregledati sav transport na šumskim putovima;
  - sprječavati istresanje, deponiranje i odlaganje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
  - sačinjavati zapisnik o protupravnoj radnji s neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiteljima i visini štete;
  - legitimirati sve osobe zatečene u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji utemeljena sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih osoba na drugi način;
  - poduzimati mjere da bi se sačuvali tragovi krivičnog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je učinjeno krivično djelo i drugi dokazi o njima i
  - obavještavati policijsku upravu i nadležnu šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.
- (9) Za sve nezakonite aktivnosti sukladno svojim dužnostima iz stavka (8) ovog članka, čuvar šuma obvezan je bez odlaganja sačiniti zapisnik o protupravnoj radnji s neophodnim podacima i izdati prekršajni nalog, odnosno putem korisnika šuma podnijeti zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka kada izdavanje prekršajnog naloga nije moguće ili pisane prijave nadležnom tužiteljstvu za nezakonitu aktivnost koja ima obilježe krivičnog djela. Na sadržaj, izgled, način izdavanja i vođenja evidencija izdanih prekršajnih naloga primjenjuju se odredbe Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“ broj: 63/14).
- (10) Svaka osoba je dužna na zahtjev čuvara šuma pokazati osobne isprave kojima se utvrđuje njen identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode u prijevozu ili

uskladištene, kao i na zahtjev čuvara šuma drvo ili nedrvne proizvode stavljene u promet u suprotnosti sa člankom 27. ovoga Zakona ostaviti na licu mjesta ili prevesti na određenu lokaciju radi skladištenja istih.

- (11) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije, opremi i izgledu uniforme čuvara šuma i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih rajona.

POGLAVLJE VIII. FINANCIRANJE

Članak 68. (Namjenska sredstva)

- (1) Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva utemeljenih na principima održivog gospodarenja šumama utvrđenih Šumarskim programom Federacije, kantonalnim šumsko-razvojnim planovima i šumskogospodarskim osnovama osiguravaju se finansijska sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se iz:
- a) naknada za izradu šumskogospodarske osnove iz članka 11. stavak (9) ovoga Zakona;
  - b) naknada za nadzor nad izradom šumskogospodarskih osnova iz članka 11. stavak (10) ovoga Zakona;
  - c) naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz članka 52. stavak (7) ovoga Zakona;
  - d) naknada za korištenje šuma u vlasništvu države iz članka 55. ovoga Zakona;
  - e) naknada u postupku promjene namjene šuma i šumskog zemljišta iz članka 61. stavak (11) ovoga Zakona;
  - f) naknada za općekorisne funkcije šuma iz članka 70. ovoga Zakona
  - g) ostalih izvora sukladno ovom Zakonu i drugih izvora.
- (3) Federalni ministar po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra financija donosi naputak o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Uplata prihoda iz stavka (2) ovog članka vrši se sukladno Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda proračuna i vanproračunskih fondova na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/13, 53/13, 63/13, 93/13, 103/13, 11/14, 19/14, 46/14, 60/14, 65/14, 105/14, 20/15, 44/15, 53/15, 73/15, 96/15 i 102/15).

Članak 69. (Uplata naknade za korištenje šuma u vlasništvu države)

- (1) Naknada za korištenje šuma u vlasništvu države iz članka 55. ovoga Zakona određuje se u iznosu od 10% od prihoda ostvarenog prodajom šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu s cjenikom i prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda i uplaćuje se u sljedećim iznosima:
- a) 1% kao namjenski prihod Federacije;
  - b) 1% kao namjenski prihod Kantona i
  - c) 8% na račun jedinica lokalne samouprave na čijem teritoriju se ostvaruje prihod.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovog članka plaća se do kraja tekućeg mjeseca za prethodni mjesec, a na temelju izdatih faktura/računa.

Članak 70.
(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

- (1) Naknadu za općekorisne funkcije šuma plaćaju sve pravne i fizičke osobe prilikom registracije motornog vozila ovisno o kategoriji vozila i euro standardu, odnosno starosti motora vozila, i to:
  - a) za mopede i motocikle, „euro 5“, „euro 6“ i dalje/mlađe, iznos od 5,00 KM;
  - b) za mopede i motocikle, „euro 4“, „euro 3“ i dalje/starije, iznos od 10,00 KM;
  - c) za putnička vozila, radne mašine, traktore i priključna vozila, „euro 5“, „euro 6“ i dalje/mlađe, iznos od 20,00 KM;
  - d) za putnička vozila, radne mašine, traktore i priključna vozila „euro 4“, „euro 3“ i dalje/starije, iznos od 25,00 KM;
  - e) za autobuse i teretna vozila, „euro 5“, „euro 6“ i dalje/mlađe, iznos od 35,00 KM;
  - f) za autobuse i teretna vozila, „euro 4“, „euro 3“ i dalje/starije, iznos od 40,00 KM.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovog članka obračunava se i uplaćuje prilikom registracije motornog vozila.
- (3) Naknadu za općekorisne funkcije šume plaćaju i gospodarska društva i druge pravne osobe koje obavljaju samostalno gospodarsku djelatnost i prodajom proizvoda i pružanjem usluga na tržištu ostvaruju dobiti, kao i nerezidenti koji ostvare dobit na teritoriju Federacije od ostvarene dobiti u iznosu od 0,2% nakon oporezivanja. Naknada se plaća u roku od 60 dana od predaje prijave poreza na dobit nadležnom organu.
- (4) Naknada iz st. (1) i (3) ovog članka uplaćuje se u sljedećim iznosima:
  - a) 40% na namjenski račun Proračuna Federacije BiH;
  - b) 60% na namjenski račun proračuna kantona na čijem području se motorno vozilo registrira, odnosno prema sjedištu obveznika iz stavka (3) ovog članka.
- (5) Registracija motornog vozila se ne može izvršiti ukoliko nije plaćena naknada iz stavka (1) ovog članka.
- (6) Obveza uplate naknade iz stavka (3) ovog članka zastarjeva u roku od 10 godina od proteka godine u kojoj je obveza nastala.
- (7) Kontrolu uplate naknade iz stavka (3) ovog članka vrši Porezna uprava Federacije BiH.

Članak 71.
(Korištenje namjenskih sredstava Federacije)

- (1) Iz namjenskih sredstava Federacije BiH prikupljenih na temelju članka 68. stavak (2) ovoga Zakona financira i/ili sufinancira se:
  - a) izrada i revizija Šumarskog programa Federacije;
  - b) inventura šuma na velikim površinama;
  - c) izrada i nadzor nad izradom šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države;
  - d) biološka reprodukcija šuma u vlasništvu države i privatnih šuma u obujmu većem od onog koji je predviđen šumskogospodarskom osnovom;
  - e) obnova šuma u vlasništvu države i privatnih šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekata, biljnih bolesti, požara i slično;
  - f) unapređenje proizvodnje šumskog reproduksijskog materijala;
  - g) očuvanje i unapređenje genofonda rijetkih i ugroženih vrsta šumskog drveća;
  - h) očuvanja i unapređenja bioraznolikosti šumske flore i faune;
  - i) poslovi gospodarenja šumama na kršu;
  - j) izgradnja, održavanje i unaprjeđenje šumske putne infrastrukture u obujmu većem od onog koji je predviđen šumskogospodarskom osnovom;

- k) sufinanciranje tehničkih specijalističkih tečajeva;
  - l) znanstvena istraživanja i stručne analize;
  - m) razvoj i unaprjeđenje jedinstvenog informacijskog sustava u šumarstvu;
  - n) kupovina šuma i šumskog zemljišta;
  - o) druge namjene za unaprjeđenje šuma;
  - p) za druge poslove Federalnog ministarstva propisane ovim Zakonom.
- (2) Federalno ministarstvo, na prijedlog Federalne uprave, priprema program potpora za šumarstvo na temelju kriterija za dodjelu namjenskih sredstava Federacije i dostavlja ga Vladi Federacije BiH na odobravanje i donošenje. Prilikom pripreme programa Federalno ministarstvo će poštivati Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije i iznos sredstava utvrđenih Proračunom Federacije BiH u tekućoj godini za te namjene.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Proračuna Federacije BiH.

Članak 72. (Korištenje namjenskih sredstava kantona)

- (1) Iz namjenskih sredstava kantona prikupljenih na temelju članka 68. stavak (2) ovoga Zakona, financiraju se sljedeći poslovi:
- a) izrada i revizija kantonalnog šumskorazvojnog plana;
  - b) inventura šuma na velikim površinama;
  - c) nadzor nad izradom šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države;
  - d) izrada i nadzor nad izradom šumskogospodarskih osnova za privatne šume;
  - e) biološka reprodukcija šuma u obujmu većem od onog koji je predviđen šumskogospodarskom osnovom;
  - f) obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekta, biljnih bolesti, požara i slično;
  - g) unaprjeđenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
  - h) organiziranje tehničkih specijalističkih tečajeva;
  - i) očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti šumskih ekosustava;
  - j) poslovi gospodarenja šumama na kršu;
  - k) druge namjene za unaprjeđenje šuma.
- (2) Iz namjenskih sredstava proračuna kantona može se sufinancirati rad čuvarske službe.
- (3) Kantonalno ministarstvo, na prijedlog kantonalne uprave, priprema program podrški za šumarstvo na temelju kriterija za dodjelu namjenskih sredstava kantona i dostavlja ga vradi kantona na odobravanje i donošenje. Prilikom pripreme programa kantonalno ministarstvo će poštivati kantonalni šumskorazvojni plan i iznos sredstava utvrđenih proračunom kantona u tekućoj godini za te namjene.
- (4) Kantonalni ministar, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donosi pravilnik kojim se propisuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz proračuna kantona.

Članak 73. (Korištenje sredstava jedinica lokalne samouprave)

Jedinica lokalne samouprave dobivena sredstva po osnovu naknade za korištenje šume u vlasništvu države koristi sukladno svojim potrebama.

POGLAVLJE IX. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOGA ZAKONA

Članak 74. (Upravni nadzor)

- (1) Federalno ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.
- (2) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja iz stavka (1) ovog članka, Federalno ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obaveštenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.
- (3) Federalno ministarstvo po službenoj dužnosti vrši i upravni nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršenja federalne politike u oblasti očuvanja i zaštite šuma, planiranja i upravljanja šumama i financiranja obnove i unapređenja šuma na teritoriju Federacije.
- (4) Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost kantona kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja, a stavljeni su u nadležnost kantona.
- (5) Federalno ministarstvo vrši i poseban upravni nadzor koji se vrši na zahtjev stranaka u žalbenom postupku putem svojih ovlaštenja kao drugostupanjskog organa.

Članak 75. (Inspeksijski nadzor)

- (1) Inspeksijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona vrše federalna šumarska inspekcija i kantonalna šumarska inspekcija.
- (2) Inspeksijski nadzor se vrši sukladno Zakonu o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05) i Zakonu o inspekcijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 73/14) - (u dalnjem tekstu: Zakon o inspekcijama).
- (3) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona neposredno obavljaju federalni i kantonalni šumarski inspektorji kao državni službenici s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima (u dalnjem tekstu: šumarska inspekcija).

Članak 76. (Uvjeti za imenovanje federalnog i kantonalnog šumarskog inspektora)

Za federalnog šumarskog inspektora i kantonalnog šumarskog inspektora može se imenovati osoba koja:

- a) ima visoku stručnu spremu šumarske struke, diplomirani inženjer šumarstva sa VII 1. stupnjem VSS, odnosno master šumarstva koji je stekao ovo zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja;
- b) ima položen stručni ispit predviđen za državne službenike za rad u organima uprave;
- c) ima položen stručni šumarski ispit;
- d) ima najmanje tri godine radnog staža u struci.

Članak 77. (Ovlaštenja federalnog šumarskog inspektora)

- (1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan:
- a) pregledati šumskogospodarske osnove, godišnje planove gospodarenja, šumske razvojne planove i programe, izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontrolirati njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
  - b) vršiti kontrolu uplate naknade za izradu i nadzor nad izradom šumskogospodarske osnove iz članka 11. stavak (9) i (10) ovoga Zakona, pregledati sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
  - c) pregledati doznaku stabala za sječu;
  - d) pregledati izvršenje svih radova koji su predviđeni šumskogospodarskom osnovom i godišnjim planom realizacije osnove;
  - e) provoditi mjere na zaštiti šuma i šumske zemljišta od protupravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
  - f) vršiti nadzor nad provođenjem mjera za zaštitu šuma i uspostavljanja i održavanja šumskog reda;
  - g) vršiti nadzor nad provođenjem propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
  - h) vršiti kontrolu klasiranja šumskeh drvnih sortimenata sukladno standardima;
  - i) vršiti nadzor nad provođenjem postupaka transparentne prodaje šumskeh drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države;
  - j) pokretati i voditi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih osoba i o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama pismeno obavještavati podnositelja zahtjeva;
  - k) upoznavati javnost s utvrđenim stanjem šuma i o poduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
  - l) nadgledati primjenu kemijskih sredstava u šumi i na šumskom zemljištu;
  - m) donositi rješenje o naknadi štete iz članka 67. stavak 3.
  - n) vršiti nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
  - o) surađivati s Federalnim ministarstvom, kantonalnim ministarstvom, inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije.
- (2) U obavljanju inspekcijskih poslova šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obvezu:
- a) narediti privremenu obustavu sječe i svih drugih radnji koje nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog organa;
  - b) kontrolirati i zaustavljati prijevozna sredstva i pregledati prateću dokumentaciju za prijevoz šumskeh drvnih sortimenata i nedrvnih šumskeh proizvoda na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putovima;
  - c) privremeno oduzimati nezakonito posjećeno drvo i drvo nezakonito stavljeni u promet kao i nedrvne šumske proizvode bez propisane dokumentacije;
  - d) privremeno oduzimati sredstva kojima je izvršena nezakonita radnja;
  - e) narediti obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
  - f) narediti napuštanje bespravno zauzetog šumskog zemljišta u vlasništvu države;
  - g) narediti provođenje mjera zaštite od požara;
  - h) narediti provođenje mjera zaštite na radu;
  - i) narediti obilježavanje zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom vidljivim znakovima;

- j) zabraniti uporabu nedozvoljenih kemijskih sredstava;
  - k) narediti uklanjanje smeća i zagađujućih tvari iz šume i sa šumskog zemljišta.
- (3) U obavljanju inspekcijskih poslova iz stavka (1) ovog članka šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obvezu privremeno zabraniti rad pravnoj osobi do konačne odluke nadležnog organa ako:
- a) obavlja radove u šumi u suprotnosti s odredbama Šumarskog programa Federacije, kantonalnog šumskorazvojnog plana, šumskogospodarske osnove, godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove, projekta za izvođenje radova, planova biološke obnove šuma i planova zaštite šuma;
  - b) obavlja i druge radove u šumi u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.
- (4) U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opći interes, šumarski inspektor je ovlašten na licu mesta rješenjem narediti obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.
- (5) Šumarski inspektor dužan je, uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježe prekršaja propisanog ovim Zakonom, podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.
- (6) Šumarski inspektor dužan je uvijek, kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježe krivičnog djela čija su obilježja propisana Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11 i 59/14), podnijeti pisani prijavu nadležnom tužiteljstvu.
- (7) Šumarski inspektor poduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 78. (Ovlaštenja kantonalnog šumarskog inspektora)

- (1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan:
- a) pregledati šumskogospodarske osnove, godišnje planove realizacije osnove, šumske razvojne planove i programe, pregledati izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontrolirati njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
  - b) vršiti kontrolu uplate naknade za izradu i nadzor nad izradom šumskogospodarske osnove iz članka 11. stavak (9) i (10) ovoga Zakona;
  - c) pregledati doznaku stabala za sječu;
  - d) pregledati sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet na području kantona;
  - e) pregledati izvršenje svih radova koji su predviđeni projektima za izvođenje;
  - f) pregledati kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina;
  - g) pregledati planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i narediti oticanje nedostataka;
  - h) pregledati provođenje mjera na zaštiti šuma i šumskega zemljišta od protupravnog prisvajanja, korištenja i bespravne izgradnje objekata te odlaganja smeća i zagađujućih tvari;
  - i) nadgledati primjenu kemijskih sredstava u šumi i na šumskom zemljištu;
  - j) vršiti kontrolu klasiranja šumskega drvnih sortimenata sukladno standardima;
  - k) pokretati i voditi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih osoba te o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama pismeno obavještavati podnositelja zahtjeva;
  - l) vršiti nadzor nad provođenjem postupaka transparentne prodaje šumskega drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države;

- m) vršiti nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
  - n) donositi rješenje o naknadi štete iz članka 67. stavak 3.;
  - o) surađivati s Federalnim ministarstvom, kantonalnim ministarstvom, inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije.
- (2) U obavljanju inspekcijskih poslova šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obvezu:
- a) naređiti privremenu obustavu sječe i svih drugih radnji koje nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog organa;
  - b) kontrolirati i zaustavljati prijevozna sredstva i pregledati prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putovima;
  - c) privremeno oduzimati nezakonito posjećeno drvo i drvo nezakonito stavljeni u promet i nedrvne šumske proizvode;
  - d) privremeno oduzimati sredstva kojima je izvršena nezakonita radnja;
  - e) naređiti obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
  - f) naređiti napuštanje bespravno zauzetog šumskog zemljišta u vlasništvu države;
  - g) naređiti provođenje mjera zaštite od požara;
  - h) naređiti provođenje mjera zaštite na radu;
  - i) naređiti obilježavanje zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom vidljivim znakovima;
  - j) zabraniti uporabu nedozvoljenih kemijskih sredstava;
  - k) naređiti uklanjanje smeća i zagađujućih tvari iz šume i sa šumskog zemljišta.
- (3) U obavljanju inspekcijskih poslova iz stavka (1) ovog članka šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obvezu privremeno zabraniti rad pravnoj osobi do konačne odluke nadležnog organa ako:
- a) obavlja radove u šumi u suprotnosti s odredbama Šumarskog programa Federacije, kantonalnog šumskorazvojnog plana, šumskogospodarske osnove, godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove, projekta za izvođenje radova, planova biološke obnove šuma i planova zaštite šuma;
  - b) obavlja i druge radove u šumi u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.
- (4) U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opći interes, šumarski inspektor je ovlašten na licu mjesta rješenjem naređiti obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.
- (5) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježe prekršaja propisanog ovim Zakonom podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.
- (6) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježe krivičnog djela čija su obilježja propisana Krivičnim zakonom Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05 i 42/10) podnijeti pisani prijavu nadležnom tužiteljstvu.
- (7) Šumarski inspektor poduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.
- (8) Kantonalni šumarski inspektori su, pored navedenog, dužni na propisan način dostavljati izvješća i potrebne podatke federalnom šumarskom inspektoratu.

Članak 79.
(Plan i program rada šumarske inspekcije)

- (1) Šumarska inspekcija u skladu s odredbama članka 28. Zakona o inspekcijama donosi godišnji program rada i mjesecični plan rada obavljanja inspekcijskih nadzora.
- (2) Pri izradi godišnjeg programa i plana, federalna šumarska inspekcija dužna je tražiti mišljenje Federalnog ministarstva, a kantonalna šumarska inspekcija mišljenje kantonalnog ministarstva.
- (3) Glavni federalni šumarski inspektor podnosi mjesecična i godišnja izvješća o izvršenim inspekcijskim pregledima i poduzetim mjerama u oblasti šumarstva Federalnom ministarstvu.
- (4) Glavni kantonalni šumarski inspektor podnosi mjesecična i godišnja izvješća kantonalnom ministarstvu vezano za izvršeni inspekcijski nadzor i poduzetim mjerama iz oblasti šumarstva.
- (5) Federalna šumarska inspekcija u suradnji s kantonalnim šumarskim inspekcijama jednom godišnje na temelju svojih nalaza i prikupljenih podataka sastavlja cijelovito izvješće o stanju šuma i stanju u oblasti šumarstva. Ovako pripremljeno izvješće dostavlja se Federalnom ministarstvu i o istom se informira javnost.

Članak 80. (Provođenje inspekcijskog nadzora)

- (1) Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.
- (2) Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da ovaj zakon i podzakonski propis donesen na temelju njega nisu primjenjeni ili da su nepravilno primjenjeni postupit će u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99), Zakona o inspekcijama ili drugog zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.
- (3) Protiv rješenja federalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od prijema rješenja.
- (4) Žalba na rješenje federalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (5) Rješenje po žalbi iz stavka (3) ovog članka je konačno i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostupanjskog organa.
- (6) Protiv rješenja kantonalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnoj upravi za inspekcijske poslove u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (7) Žalba na rješenje kantonalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (8) Rješenje po žalbi iz stavka (6) ovog članka je konačno i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostupanjskog organa.

Članak 81. (Odgoda izvršenja obveza)

Glavni federalni šumarski inspektor može uz obrazloženje žalioca, odložiti izvršenje naloženih mjera, ako žalilac učini vjerojatnim da bi uslijed izvršenja tih mjera bili ugroženi životi i zdravlje ljudi, nastupila znatna materijalna šteta na šumi i šumskom zemljištu i drugih dobara koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

Članak 82.

(Iskaznica šumarskog inspektora)

Šumarski inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojom dokazuje svoje svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena zakonom.

POGLAVLJE X. KAZNENE ODREDBE

Članak 83.

- (1) Novčanom kaznom od 20.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili druga pravna osoba ako:
- a) gospodari šumama bez šumskogospodarske osnove, odobrenog godišnjeg plana realizacije šumskogospodarske osnove i projekta za izvođenje (članak 10. stavak 1.);
  - b) ako ne realizira sve predviđene radove na cijeloj površini šumskogospodarskog područja (članak 10. stavak 11.);
  - c) ukoliko ne izradi godišnji plan realizacije šumskogospodarske osnove sukladno članku 13. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
  - d) ukoliko korisnik šuma ne nastavi obavljanje poslova uzgoja i zaštite šuma (članak 13. stavak 5.);
  - e) izradi i provodi projekt za izvođenje suprotno odredbama članka 14. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
  - f) ne donese projekt za izvođenje i ne odredi osobu za realizaciju projekta (članak 14. st. 5. i 8.);
  - g) vrši sjeću šume suprotno odredbama članka 16. st. 1 i 2. ovoga Zakona;
  - h) ne obavlja poslove biološke reprodukcije šuma (članak 17.);
  - i) obavlja ili omogući obavljanje poslova u šumarstvu bez pribavljenog odobrenja kantonalnog ministarstva i upisa u Registar izvođača radova za obavljanje poslova u šumarstvu za područje Federacije Bosne i Hercegovine (članak 19. stavak 2.);
  - j) ne izradi planove zaštite šuma od požara (članak 35. stavak 6.);
  - k) izgradi šumski put suprotno odredbama članka 42. stavak 4. ovoga Zakona;
  - l) gospodari šumama u vlasništvu države bez zaključenog ugovora iz članka 53. stavak (6) ovoga Zakona;
  - m) vrši prodaju šumskih drvnih sortimenata suprotno odredbama članka 53. stavak (9) ovoga Zakona;
  - n) ako prenese na treće osobe prava koja proistječu na temelju ugovora (članak 53. stavak 11.);
  - o) ne plaća naknadu za korištenje šuma u vlasništvu države (članak 55.);
  - p) ako utvrdi nova ili širi postojeća prava trećih osoba na šumu u vlasništvu države (članak 58. stavak 3.);
  - r) u šumi ili na šumskom zemljištu podigne ili dozvoli gradnju objekata suprotno odredbama članka 62. stavak (2) ovoga Zakona;
  - s) ne formira čuvarsku službu i/ili ne vrši zaštitu šuma (članak 67. st. 1. i 4) ovoga Zakona;
  - t) ne obavlja poslove iz članka 67. stavak (8) ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka odgovornoj osobi u pravnoj osobi izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva i dužnosti u šumarstvu u trajanju od tri mjeseca do jedne godine računajući od pravosnažnosti rješenja, kao i obavljanje rukovodnih poslova u tim društвima u navedenom razdoblju.

Članak 84.

- (1) Novčanom kaznom od 18.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili druga pravna osoba ako:
- a) prekorači ukupan obujam sječa predviđen šumskogospodarskom osnovom po vrstama drveća i gazdinskim klasama ili za jednu godinu posiječe više od prosječne godišnje količine planirane sječe u okviru šumskogospodarskog područja u visokim šumama s prirodnom obnovom (članak 10. stavak 4.);
  - b) U propisanom roku ne izdvoji naknadu za financiranje izrade šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države (članak 11. st. 9. i 11.);
  - c) u propisanom roku ne izdvoji naknadu za financiranje nadzora nad izradom šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države (članak 11. st. 10. i 11.);
  - d) ukoliko ne izvrši dopunu godišnjeg plana (članak 13. stavak 8.);
  - e) u šumi vrši uporabu kemijskih sredstava suprotno odredbama članka 36. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
  - f) ne ukloni otpad i smeće iz šuma u vlasništvu države (članak 36. stavak 5);
  - g) vrši ili dozvoli iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda suprotno odredbama članka 39. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
  - h) ako ometa korisnika šuma u obavljanju poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države (članak 40. stavak 3.);
  - i) ne dostavi tražene podatke Federalnoj i kantonalnoj upravi (članak 53. stavak 12.);
  - j) ne izradi i u predviđenom roku ne dostavi evidenciju stanja šuma (članak 56. stavak 1.);
  - k) izvrši krčenje šume bez pribavljenе dozvole (članak 61. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 4.500 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 85.

- (1) Novčanom kaznom od 16.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili druga pravna osoba ako:
- a) ne izvrši godišnji plan, izmijenjeni godišnji plan ili dopunjeni godišnji plan (članak 13. stavak 10.)
  - b) ovlasti osobe za doznamku šume koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 15. st. 3. i 9. ovoga Zakona;
  - c) vrši doznamku i sječu stabala suprotno odredbama članka 15. stavak 4. ovoga Zakona;
  - d) vrši golu sječu (članak 21. stavak 1.);
  - e) ne vodi propisanu evidenciju i stavlja u promet šumske drvne sortimente u suprotnosti s pravilnikom iz članka 27. stavak 10. ovoga Zakona;
  - f) ne prati zdravstveno stanje šuma (članak 38. stavak 1.);
  - g) vrši ili dozvoli uzgoj divljачi u šumi suprotno odredbama članka 40. stavak 1. ovoga Zakona;
  - h) vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama članka 50. stavak 1. ovoga Zakona;
  - i) ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (članak 80. stavak 2.);
  - j) ako ne uskladi poslovanje s odredbama ovoga Zakona (članak 94.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će novčanom kaznom u iznosu od 4.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 86.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 14.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili druga pravna osoba ako:
  - a) ne sanira štetu na šumskom zemljištu nastalu prilikom sječe (članak 16. stavak 3.);
  - b) ne izvrši sanitарне sječe i radnje iz članka 25. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
  - c) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama članka 35. stavak 1. ovoga Zakona;
  - d) ne osigura dežurnu čuvarsku službu (članak 35. stavak 4.);
  - e) odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari u šumi (članak 36. stavak 4.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će novčanom kaznom u iznosu od 3.500 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 87.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 12.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili druga pravna osoba ako:
  - a) ne dostavi godišnji plan realizacije (članak 13. stavak 3.);
  - b) vrši radove bez suglasnosti kantonalne uprave (članak 13. stavak 6.);
  - c) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (članak 14. st. 3. i 10.);
  - d) ne osigura mjere zaštite u skladu s odredbama članka 19. stavak 1. ovoga Zakona;
  - e) ne izradi plan sukladno članku 26. stavak 1. ovoga Zakona;
  - f) pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije propisno žigosano i snabdjeveno propisno popunjениm otpremnim iskazom (članak 27. stavak 1.);
  - g) vrši nedozvoljene radnje navedene u odredbama članka 27. stavak 5. ovoga Zakona;
  - h) u razdoblju vegetacije od 01. travnja do 01. studenog, drvo četinara i briješta uskladištava i stavlja u promet suprotno članku 27. st. 8. i 9. ovoga Zakona ;
  - i) vrši ili dozvoli sjeću ugroženih vrsta suprotno odredbama članka 41. st. 1. i 2. ovoga Zakona ;
  - j) organizira biciklističke i moto trke bez odobrenja korisnika šume u vlasništvu države ili vlasnika šume u privatnom vlasništvu (članak 43. stavak 3.);
  - k) počini ili dozvoli neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta (članak 49.)
  - l) ne vodi ili nepropisno vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskogospodarskom osnovom i projektom za izvođenje, ne evidentira ih u predviđenom roku i ne dostavi ih kantonalnoj upravi u propisanom roku (članak 52. stavak 8.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u visini od 3.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 88.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili druga pravna osoba ako:
  - a) ne podnese zahtjev za tehnički prijem radova u propisanom roku i ne izvrši procjenu uspjeha pošumljavanja, ne otkloni nedostatke koje je utvrdilo povjerenstvo za tehnički prijem i povjerenstvo za procjenu uspjeha pošumljavanja i izvršene radove ne evidentira u propisane knjige evidencije, u skladu s odredbama članka 18. ovoga Zakona;

- b) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrti na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (članak 22. st. 1. i 3.);
  - c) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (članak 27. stavak 3.);
  - d) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama s posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja i ne obilježi zaštitne šume i šume s posebnom namjenom vidljivim znakovima (članak 28. st. 4., 5. i 10.);
  - e) vrši ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi putove za progon stoke (članak 37. st. 1. i 3.);
  - f) ne obilježi granice šuma u vlasništvu države i ne održava granične znakove (članak 51. st. 1. i 4.);
  - g) ne vodi ili nepropisno vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskogospodarskom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (članak 54. stavak 4.);
  - h) u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (članak 61. stavak 8.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u visini od 2.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 89.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. vrši šumsko - uzgajne radove i sječu šume suprotno odredbama članka 14. stavak 7. ovoga Zakona;
2. vrši sječu bez prethodno izdatog rješenja (članak 15. stavak 6.);
3. vrši sječu šume suprotno odredbama članka 16. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
4. ne sanira štetu na šumskom zemljištu nastalu prilikom sječe (članak 16. stavak 3.);
5. ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (članak 22. st. 1. i 3.);
6. ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (članak 25. st. 1. i 3. točka d.);
7. otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (članak 27. stavak 1.);
8. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (članak 27. stavak 3.);
9. dozvoli vršenje nezakonitih radnji (članak 27. stavak 5.);
10. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama s posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programu gospodarenja (članak 28. st. 1., 4. i 5.);
11. loži vatru suprotno odredbama članka 35. stavak 1. ovoga Zakona;
12. u šumi vrši uporabu kemijskih sredstava suprotно odredbama članka 36. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
13. u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (članak 36. stavak 4.);
14. ne ukloni otpad i smeće iz šume u njegovom vlasništvu (članak 36. stavak 5);
15. pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila bez nadzora čuvara stoke i mimo utvrđenih putova (članak 37. st. 2. i 3.);
16. vrši ili dozvoli sječu ugroženih vrsta suprotno odredbama članka 41. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
17. vrši kretanje motornim vozilima i biciklima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama članka 43. ovoga Zakona;
18. u šumama vrši radnje suprotno odredbama članka 44. stavak 2. ovoga Zakona;
19. počini neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskoga zemljišta (članak 49.)
20. nanosi štetu susjednim parcelama (članak 59. stavak 1.);
21. izvrši krčenje šume bez pribavljene dozvole (članak 61. stavak 1.);

22. vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama članka 62. st. 1. i 5. ovoga Zakona;
23. na zahtjev čuvara šuma ne pokaže osobne isprave ili isprave za šumske proizvode (članak 67. stavak 10.);
24. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (članak 80. stavak 2.).

POGLAVLJE XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 90.

Vlada Federacije BiH će u roku od 90 od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 53. stavak (8) ovoga Zakona.

Članak 91.

- (1) Za šumskogospodarska područja koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nemaju izrađenu i usvojenu šumskogospodarsku osnovu, korisnik šuma može gospodariti najduže dvije godine od dana zaključenja ugovora o prijenosu poslova gospodarenja iz članka 53. stavak (6) ovoga Zakona, na temelju privremenih godišnjih planova čiji je postupak usvajanja isti kao i kod donošenja osnove.
- (2) Godina izvršenja privremenog godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumskogospodarske osnove.

Članak 92.

- (1) Kantonalno ministarstvo dužno je izraditi kantonalni šumsko-razvojni plan u roku od jedne godine od dana donošenja Šumarskog programa Federacije.
- (2) Za šumskogospodarske osnove izrađene prije stupanja na snagu ovoga Zakona obujam biološke obnove šuma se odnosi na radove u okviru biološke reprodukcije šuma.

Članak 93.

Kantonalna ministarstva dužna su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Federalnom ministarstvu dokumente o proglašenju šuma s posebnim režimom gospodarenja.

Članak 94.

- (1) Korisnici šuma koji u strukturi temeljnog kapitala imaju prikazane šume i šumsko zemljište u vlasništvu države dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izvršiti njihovo isknjižavanje iz temeljnog kapitala.
- (2) Korisnici šuma dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti poslovanje s odredbama ovoga Zakona.

Članak 95.

- (1) Vlada kantona dužna je u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dati prijedlog u skladu s odredbama članka 53. stavak (6) ovoga Zakona.
- (2) Korisnici šuma dužni su u roku od tri mjeseca zaključiti ponuđeni ugovor o prijenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države iz članka 53. ovoga Zakona, a

ukoliko u navedenom roku ne zaključe ovaj ugovor gube pravo na gospodarenje šumama u vlasništvu države.

- (3) S gospodarskim društvom koje je u skladu s odredbama Zakona o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 20/02, 29/03 i 37/04) imalo zaključen ugovor o prijenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države, a nakon stupanja na snagu ovoga Zakona se ne nalazi u većinskom državnom vlasništvu, neće se zaključiti ugovor iz članka 53. ovoga Zakona.

Članak 96.

Do donošenja uredbe Vlade Federacije BiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države na teritoriju Federacije BiH iz članka 53. stavak (8) ovoga Zakona primjenjivat će se Odluka Vlade Federacije BiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/09 i 25/10)

Članak 97.

- (1) Korisnik šuma dužan je u roku od tri mjeseca od dana zaključivanja ugovora o prijenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države preuzeti zaposlenike koji su bili zaposleni u kantonalnim upravama za šumarstvo na poslovima neposredne zaštite šuma bez javnog poziva i rasporediti ih na odgovarajuće poslove, a sukladno stručnoj spremi i radnom iskustvu ako ispunjavaju uvjete iz članka 67. stavak (5) ovoga Zakona.
- (2) Vlada kantona donosi odluku o prijenosu imovine u vlasništvu kantona koja je potrebna za obavljanje poslova neposredne zaštite šuma korisniku šuma.

Članak 98.

Kantoni su dužni u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona otvoriti posebne namjenske račune u okviru rezervi kantona radi uplate naknada prikupljenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 99.

- (1) U roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti će se zakon o institutu za šumarstvo Federacije BiH.
- (2) Institut za šumarstvo Federacije Bosne i Hercegovine nakon osnivanja, pored ostalih, preuzet će obavljanje sljedećih poslova propisanih ovim Zakonom:
- a) izrada Šumarskog programa Federacije iz članka 6. ovoga Zakona;
  - b) provođenje inventure šuma na velikim površinama iz članka 8. ovoga Zakona;
  - c) izrada stručnog elaborata za formiranje šumskogospodarskog područja iz članka 9. ovoga Zakona;
  - d) izrada šumskogospodarskih osnova iz članka 11. ovoga Zakona;
  - e) izrada stručnog šumarskog elaborata iz članka 28. stavak (2) ovoga Zakona;
  - f) izrada programa gospodarenja šumama iz članka 28. stavak (5) ovoga Zakona;
  - g) izrada i objavljivanje karata teritorija prema stupnju ugroženosti od šumske požare iz članka 35. stavak (9) ovoga Zakona;
  - h) sudjelovanje u izradi planova prostornog uređenja iz članka 62. ovoga Zakona;
- (3) Institut za šumarstvo Federacije Bosne i Hercegovine financirat će se iz namjenskih sredstava Federacije BiH iz članka 71. ovoga Zakona.

Članak 100.

Broj zaposlenika kod korisnika šuma dvije godine nakon stupanja na snagu ovoga Zakona može iznositi najviše jedan zaposleni na 700 m^3 etata, a pet godina nakon stupanja na snagu ovoga Zakona može iznositi najviše jedan zaposleni na 1.000 m^3 etata. Etat je utvrđen šumskogospodarskom osnovom.

Članak 101.

- (1) Federalni ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:
1. Pravilnik o metodici provođenja inventure šuma iz članka 8. stavak 4. ovoga Zakona;
  2. Pravilnik kojim se propisuje način izrade, nadzor nad izradom, sadržaj šumskogospodarske osnove i postupak donošenja i revizije šumskogospodarskih osnova za šume u vlasništvu države i privatne šume iz članka 12. stavak (2) ovoga Zakona;
  3. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju projekta za izvođenje radova na redovnim, sanitarnim sjećama i sjećama njege iz članka 14. stavak (11) ovoga Zakona;
  4. Pravilnik kojim se propisuje način doznake stabala za sjeću i obilježavanja površina za sjeću iz članka 15. stavak (10) ovoga Zakona;
  5. Pravilnik o sadržaju zapisnika o tehničkom prijemu radova, procjeni uspjeha pošumljavanja i otklanjanju nedostataka iz članka 18. stavak (9) ovoga Zakona;
  6. Pravilnik kojim se propisuju uvjeti za obavljanje poslova u šumarstvu i sadržaju i način vođenja Registra izvođača radova iz članka 19. stavak (3) ovoga Zakona;
  7. Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita iz članka 20. stavak (4) ovoga Zakona;
  8. Pravilnik kojim se propisuje obujam mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja iz članka 25. stavak (9) ovoga Zakona;
  9. Pravilnik o odštetnom cjeniku iz članka 27. stavak (12) ovoga Zakona;
  10. Pravilnik kojim se propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uvjete korištenja podataka i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima iz članka 35. stavak (10) ovoga Zakona;
  11. Pravilnik kojim se propisuju uvjeti pod kojim se vrši pašarenje iz članka 37. stavak (5) ovoga Zakona;
  12. Pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma, način obavljanja zdravstvene zaštite šuma i način izvještavanja iz članka 38. stavak (4) ovoga Zakona;
  13. Pravilnik kojim se propisuju uvjeti za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda iz članka 39. stavak (8) ovoga Zakona;
  14. Pravilnik o uvjetima i postupku za zamjenu šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države za šumu i šumsko zemljište u privatnom vlasništvu iz članka 50. stavak (7) ovoga Zakona;
  15. Pravilnik o načinu obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova iz članka 51. stavak (5) ovoga Zakona;
  16. Pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume iz članka 52. stavak (10) ovoga Zakona;
  17. Pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za šume u vlasništvu države iz članka 54. stavak (5) ovoga Zakona;
  18. Naputak o načinu utvrđivanja cijene drveta na panju iz članka 55. stavak (5) ovoga Zakona;

19. Pravilnik kojim se propisuje način vođenja evidencije stanja šuma za šume u vlasništvu države i privatne šume iz članka 56. stavak (3) ovoga Zakona;
  20. Pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korištenja informacijskog sustava, kao i načinu unosa informacija i izvješća iz članka 57. stavak (3) ovoga Zakona;
  21. Pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije, opremi i izgledu uniforme čuvara šuma i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih rajona iz članka 67. stavak (11) ovoga Zakona;
  22. Pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Proračuna Federacije BiH iz članka 71. stavak (3) ovoga Zakona.
- (2) Federalni ministar će po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra trgovine u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz šuma u vlasništvu države i privatnih šuma s teritorija Federacije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvne sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih osoba kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza iz članka 27. stavak (10) ovoga Zakona.
- (3) Federalni ministar će po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra okoliša i turizma u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja zaštitnim šumama i šumama posebne namjene iz članka 28. stavak (13) ovoga Zakona.
- (4) Federalni ministar će po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra financija u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti naputak o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz članka 68. stavak (3) ovoga Zakona.

Članak 102.

- (1) Zahtjevi koji su zaprimljeni na temelju propisa Federacije BiH iz oblasti šumarstva, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona riješit će se u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Zahtjevi i žalbe koji su zaprimljeni na temelju kantonalnih zakona o šumama, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona riješit će se u skladu s odredbama tih zakona.

Članak 103.

- (1) Kantoni svojim propisom mogu urediti određena pitanja u oblasti šumarstva koja nisu pravno uređena odredbama ovoga Zakona.
- (2) U slučaju neusklađenosti drugog propisa, kojima se uređuje oblast šumarstva s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona kao i odredbe podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 104.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".